

REGO

☆ **RUSIA ESPERANTO-GAZETO** ☆

movada revuo en kunlaboro kun REU

№ 3 (52) junio 2009

en la numero

24-a Konferenco de REU

Malferma letero al REU-membroj

rakontoj kaj impresoj pri EsPrimo-6 kaj VER-14

30-a naskiĝtago de Tomska E-klubo

intervjuo de Boris Kolker

“Lecionoj por knabo” de Mikaelo Bronŝtejn

“Bulteno de REU”, novaĵoj, anekdoto kaj multo alia

Moskvo, 2009

enhavo:

- 01 *Esperantista Primavera – la 6-an fojon!*
- 06 *VER-14 en Samara*
- 08 *30-a naskiĝtago de Tomska E-klubo*
- 09 *Kvar sezonoj samtempe en Uljanovska E-klubo*
- 10 *Nacia frazeologio E-veste (parto 2)*
- 13 *Frazeologio, ĉu nacia aŭ polemika?*
- 16 *Parolo de spertulo (intervjuo de B.Kolker)*
- 19 *Nova eldono de la legenda lernolibro*
- 20 *Decidoj de la 24-a Konferenco de REU*
- 21 *Decidoj de la Konsilio kaj Estraro de REU*
- 21 *Malferma letero al REU-membroj*
- 21 *Estas serĉata Komisiito pri la Libroservo de REU*
- 23 *Provizora Regularo pri la Konsilio de REU*
- 24 *Altnivela akcepto ĉe Unesko*
- 25 *30-a Malferma Tago de la CO*
- 25 *Okazis ĈALK-ekzameno*
- 26 *UEA lanĉis retan filmĵurnalon*
- 26 *Sylla Chaves forpasis*
- 27 *Prelegaro pri bibliotekoj kaj arĥivoj*
- 27 *Seminario en Harbino*
- 28 *Jarlibro 2009 aperis*
- 28 *Tradicia konferenco*
- 29 *Novaj REU-membroj por 2009*
- 29 *Dankon al Aleksandr Osincev!*
- 30 *Kotizoj de REU/REJM por 2009*
- 31 *Tihvinaj Metiejoj – jam baldaŭ!*
- 32 *Eventoj en Tihvin*
- 32 *GEA inaŭguris oficejon en Berlin*
- 33 *Renkontiĝo en Volgograd*
- 34 *E-surskribo sur monumento*
- 34 *Esperantologia disertacio en Peterburgo*
- 35 *Oratora konkurso en Bjalistoko*
- 35 *Verda kanoto sub verda flago*
- 35 *Anekdotoj*
- 36 *Nova traduko el A.S.Puŝkin*
- 36 *“Pri l’ Konferenco de REU”*
- 37 *Dolmenoj apud Gelenĝik*
- 38 *“Lecionoj por knabo” de M.Bronŝtejn*
- k3 *EsPrimo-6: la komenco kaj la fino*
- k4 *Fotoj de VER-14 kaj 30-jariĝo de TEK*

*Mikaelo Ĉertilov
dum la REU-Konferenco*

REGo

(Rusia Esperanto-Gazeto)

№ 3 (52) junio 2009

aperadas ekde 2000

redaktas **Garik Kokolija**
kunredaktas **Viktor Aroloviĉ**
kunlaboras **Maksim Griŝin**

*materialoj de REGo povas esti
represataj, kondiĉe ke la tekstoj restos
senŝanĝaj kaj estos indikita la fonto*

*poŝta adreso: Pjatinickoje ŝosse 45 – 105
125310 Moskvo, Rusio
retadreso <gazeto@mail.ru>*

abontarifoj por 2009:

*por loĝantoj de Rusio kaj aliaj landoj
de KŜŜ – 300 rubloj sendendaj al:
Коколия Георгий Владимирович
Пятницкое шоссе 45 – 105
125310 Москва*

*por loĝantoj de aliaj landoj – 20 eŭroj
pagendaj al la konto **kklg-r** ĉe UEA*

EsPrimo-6 en Novosibirsk:

la komenco – la organizantoj bonvenigas la gastojn...

kaj la fino – adiaŭa amika rondo apud la stacidomo

VER-14 en Samara

30-a naskiĝtago de Tomska E-klubo

ESPERANTISTA PRIMAVERO – LA 6-an FOJON!

Dum la majaj festoj, de la 30-a de aprilo ĝis la 3-a de majo, en Novosibirsk okazis la 6-a regiona konferenco de uralaj kaj siberiaj esperantistoj “EsPrimo”. Entute la renkontiĝon partoprenis 39 personoj el 8 urboj: Novosibirsk – 14, Tjumenj – 7, Jekaterinburg – 5, Ĉelabinsk – 4, Moskvo – 3, Tomsk – 3, Novokuzneck – 2, Krasnojarsk – 1. Inter la partoprenantoj estis 16 viroj kaj 23 virinoj. Junularon ĝis 30 jaroj konsistigis 21 personoj, el kiuj estis 3 lernejanoj. La plej maljuna partoprenanto (P.Stepanov, Novosibirsk) aĝas 70 jarojn, la plej juna (D.Arbekova, Novosibirsk) – 11 jarojn. La plej granda E-staĝo estas 42 jaroj (P.Stepanov). Laŭ la E-staĝo la esperantistoj statistikiĝis jene: malpli ol 1 jaro – 9 personoj; de 1 ĝis 5 jaroj – 8; de 5 ĝis 10 jaroj – 3; de 10 ĝis 20 jaroj – 6; de 20 ĝis 30 jaroj – 10; de 30 ĝis 40 jaroj – 2; pli ol 40 jaroj – 1 persono.

Dum la konferenco, kiel kutime, okazis ronda tablo pri la ural-siberia E-movado. Ni pridiskutis la faritajn kaj farotajn aferojn. En nia regiono aperis pli da junularo, kaj la programo de la konferenco estis grandparte dediĉita al ili. El Moskvo venis Svetlana Smetanina, kiu brile gvidis paroligan kurson por la partoprenantoj. Ni ankaŭ sportumis dum la aranĝo kaj iĝis bonaj amikoj dank’ al teamaj ludoj. Ni ekskursis al la Akademia urbeto. Gastoj de nia urbo povis viziti infanan kinostudion, muzeon de Suno kaj muzeon de fervoja tekniko.

Dum la vesperoj kaj noktoj ni ludis, kantis. La etoso estis tre varma. Kiel honora gasto estis invitita Miĉjo Povorin; krom koncerti, gitarludi kaj kanti, li ankaŭ gvidis traduk-rondon. Viziti EsPrimon signifas esprimi sin: kante, poezie, traduke. Daŝa Obrazcova el Tomsk kantis, Danil Arbekov kun sia partnerino prezentis la dancojn rumbo kaj “ĉa-ĉa-ĉa”. Novosibirskanoj prezentis la teatraĵeton “Cindrulino”, dankitaj de la publiko per tondraj aplaŭdoj; grandan dankon al nia reĝisorino Irina Ĵuravlĵova!

(ne ĉiuj) novosibirkaj organizantoj (de maldekstre): Irina Ĵuravlĵova, Aleksandra Ŝatolova, Svetlana Roĵok, Jevĝenij Tiĥonov, Darja Arbekova, Irina Andronova, Aleksej Ĥohlov, Valentina Kovalĵova, Katerina Arbekova

Sergio Pokrovskij kaj Svetlana Smetanina

La unua EsPrimo okazis en 2003 en Toboljsk. Tiutempe transrurala E-movado stagnis. Gejunuloj preskaŭ forestis, multaj kluboj ĉesigis la agadon, perdinte ejojn dum perestrojko, kursoj ne okazis. La aranĝo sukcesis kolekti 33 personojn kaj iĝis kvazaŭ freŝa ondo de aktivado de ural-siberia esperantistaro. Sekvaj EsPrimoj estis pli multnombraj – po 50-60 personoj. En 2010 nia konferenco okazos en Miass (Ĉeljabinska regiono). Bonvenon!

Katerina Arbekova (Novosibirsk)

IOM DA IMPRESOJ EL ESPRIM-LANDO

Ĉu al vi bonŝancis iam loĝi en Limonada imperio? Ĉu eble en Funga monarĥio aŭ Fromaĝio? Aŭ almenaŭ en Pira insulo? Ĉu ne? Sed mi – jes, loĝis! En Kompota paradizo! Dum kvar neforgeseblaj tagoj en EsPrimo-6, en nia EsPrim-lando.

Neimageble, kiom da aventuroj sukcesis trasperti en la printempa Siberio tridek naŭ EsPrimanoj! Mi preterlasu kutimajn programerojn, kiuj nepre ne mankis, kaj diru nur pri la neordinaraj.

Kie, krom la novosibirska EsPrimo, ni havus eblon ne nur ekskursi en infana studio de animaciaj filmoj “Poisk” (Serĉo), sed ankaŭ mem, per dekoj da niaj propraj manoj, kolektive krei ĉarman amuzan filmeton pri veno de aliplanedano! Kaj eĉ registri en ties sonstudio nian E-kantadon! Sed ve, ni ne sukcesis superi la admirindajn animaciajn fabeletojn de tri-kvarjaraĝaj talentuloj!

Ni, uralaj gastoj, alportis donace al la renkontiĝo sunan veteron kaj “suneton” – simbolon de novosibirskaj E-aranĝoj. Kaj dum la ekskursita tago ni venis al la

unika muzeo de Suno por spekti jam centojn da lignaj (kaj ne nur) simbolaj sunetoj, kiuj estis kreitaj kiel kultaj objektoj en ĉiuj anguletoj de la mondo kaj estis zorge kolektitaj en tiu “templo” de Suno. La ekskurson ornamis viva muziko – por ni sonis sorĉaj sonoroj de antikva rusa muzikilo “bila”, praulo de so-

en la muzeo de trajnoj

noriloj, ni aŭdis “sunajn himnojn” akompane de “vargano” kaj “tibeta sonkaliko”. La hela suna energio agordis niajn animojn kree.

Al Siberio nin portis trajnoj, sed ankaŭ meze de la renkontiĝo ĉi simbolo de Esperantovivo, plena de vojaĝoj, ne lasis nin. Ja nin atendis grandega subĉiela muzeo de trajnoj! Mi eĉ supozis ne povis, ke iam mi ne nur eniros

aŭtentikajn vagonojn el komenco de la pasinta jarcento, sed eĉ sidos en la gvidista loko de antikva vaporlokomotivo, imagante min stiri ĝin! Fortan impreson lasis ankaŭ plenekipitaj vagonoj de sanitara trajno, trapasinta la duan mondmiliton, – vagono-operaciejo, vagono-kuirejo. Ni kvazaŭ trafis en kinofilmon militempan!

En la renkontiĝo abundis junularo, tial dum la sporta tago en la arbaro estis organizita ege interesa teama ludo, kun legendo, serĉo de vojo, solvendaj taskoj kaj elementoj de “elviva” turista kurso. Post la streĉa sporta konkurado, superado de ĉiuj baroj kaj solvo de ĉiuj enigmoj, la du teamoj kune triumfe venis al la finalo, trovinte en la apudaj domruinoj kaŝitan trezoron – valizon kun E-libroj! Kaj vespere ni ĝuis piknikon kun ŝaŝlikoj kaj koncerton de Miĉjo Povorin.

Kiel ĉiam ne mankis en la renkontiĝo gajaj ludoj, noktaj kantadoj, skeĉoj, koncertado... Ni esprimadis nin plenforte! Sed certe ni ne nur amuziĝis. Ĉiutage okazadis paroliga kurso por komencantoj, majstre gvidata de Svetlana Smetanina, ŝi prezentis ankaŭ belan rakonton pri sia sperto de E-vojaĝoj kaj organizis libroservon. Spertuloj plezure partoprenis tradukrondon sub gvido de Mikaelo Povorin, okazis la tradicia Ronda tablo pri la regiona agado.

Sed plej unika kaj interesa el la seriozaj aranĝoj estis renkontiĝo kun la akademiano Sergeo Pokrovskij, kiu rakontis pri la aktuala

la trezoro estas trovita!

ronda tablo pri la regiona E-agado

Nataša Trunova kun la filo Jura

kaj al niaj moskvaj gastoj, aktive kontribuintaj al la programo!

Galina Terentjeva (Ĉeljabinsk)

TAGO DE EKSURSOJ

Estas jam tradicio konatiĝi kun diversaj vidindaĵoj de tiu urbo, kie okazas EsPrimo. Ĉi-jare en Novosibirsk ni vizitis du muzeojn, kiuj ambaŭ estis siaspece interesaj. Sed komence ni vizitis ankaŭ novosibirskan filmoproduktejon por infanoj “Poisk” (Serĉo). Krom teoria informo pri tio, kiel oni kreas filmojn ĉi tie, ni povis mem provi fari malgrandan animacian filmeton. Estis certe amuze, sed laŭ mi tio estas ankaŭ ege longa, laciga kaj monotona laboro. Imagu, centimetron post centimetro necesas transmeti tiujn figuretojn por ricevi minutan filmeton! Terure! Kaj post tiuj penadoj ni ricevis finfine nian animacian filmeton, kie estis tute nekomprenebla ĉefrolulo. Tamen gravis ne tio por ni! Gravis, ke la filmeto estis farita de ni!

En tiu tago nin, bedaŭrinde, ne ĝojigis la vetero. Ve! Estis malserene kaj pluve. Sed ni vizitis la muzeon de Suno, kie estis tre hele kaj, certe, sune! Mi opinias, ke neniu el ni antaŭe vidis tiom da suno. Preskaŭ du horojn ni ĝuis diversajn fotojn de suno, pentritan sunon, perlan sunon, kudritan sunon, lignan sunon... Ricevinte bonan impulson de suna energio ni daŭrigis nian malgrandan vojaĝon tra novosibirskaj vidindaĵoj.

Miša Povorin – “stiristo” de lokomotivo

Nia lasta punkto estis muzeo de trajnoj. Tie ni plezure “esploris” diversajn malnovajn vagonojn, per kiuj veturis gravaj personoj, ekzemple reprezentantoj de la cara familio. Kelkaj el ni ankaŭ sukcesis envagoniĝi eĉ tien, kie estis malpermesite. Krome tie

apudis ekspozicio de malnovaj aŭtoj, kie ni povis trovi eĉ la sovetian “Zaporojec”.

Kaj vespere en la bazejo babilante, ludante, kantante ni ĉiuj rememoris pri nia bona kaj utila tago, dum kiu ni eksciis multe da interesaĵoj kaj evoluis kulture!

Arina Osipova
(Jekaterinburg)

la sportaj konkursoj estis vere malfacilaj

IMPRESOJ DE LA PARTOPRENINTOJ

Aleksandra Ŝatalova (Novosibirsk): La unuan fojon mi partoprenis E-renkontiĝon. Mi konatiĝis kun interesaj homoj kaj eksciis multon novan. Mi eĉ sukcesis esprimi min, rolante en “Cindrulino”. Mi revas denove trafi al E-arango dum proksima tempo.

Irina Ĵuravljova (Novosibirsk): Mi restis tre kontenta pri la arango. La etoso estis tre krea, la programo – streĉa, por enuo loko mankis. Apartajn vortojn mi deziras diri al niaj kuiristinoj: Valentina Kovaljova, Galina Protasova kaj Saŝa Ŝatalova, kiuj senlace kuiris diversajn bongustajn manĝaĵojn por ni ĉiuj. Dum unu vespero estis organizita pikniko kun ŝaŝliko. La organizantoj estas bravuloj!

Svetlana Rojok (Novosibirsk): La unuan fojon vizitinte E-arangon, mi estas impresita de komunikiĝo kun bonkoraj malfermaj homoj. Nuntempe, kiam ĉiuj estas mergiĝintaj en sian laboron, hejm-klopodojn, min surprizis ekzisto de homoj, kiuj havas internan lumon, viglajn pensojn, bonajn korojn, kiuj estas anime junaj, viv-plenaj, kun brilaj okuloj, entuziasmo. Oni komencas kompeni: ne per la pano sole vivas homo. Mi forveturis kun grandaj planoj. Aperis deziro bonege eklerni la lingvon por traduki kantojn, fari koncertojn. Kunigi Esperanton kaj mian hobion – muzikon. Krei, krei kaj krei Esperante!

la novosibirskaninoj superis ĉiujn organizajn problemojn

VER-14

gastoj kantas la himnon dum la malfermo

De la 30-a de aprilo ĝis la 04-a de majo apud Samara okazis VER-14 – Volgia Esperantista Renkontiĝo. Malgraŭ la neronda numero de la renkontiĝo, la nombroj de ties partoprenantoj plejparte evidentiĝis rondaj. Kunvenis 50 esperantistoj (20 viroj kaj 30 virinoj), el kiuj precize duono (25 homoj) estis el Samara, 10 veturis el Uljanovsk, per 3 egalas Dimitrovgrad kaj Moskvo, po 2 venis el Sankt-

Peterburg, Jaroslavlĵ, Niĵnij Novgorod, Ĉeljabinsk, per 1 omaĝis la renkontiĝon Ĉeboksari.

Ekde matena gimnastiko fare de Sergej Abramov ĝis noktaj ludoj la tempo estis plenigita per diversaj kursoj, sportumado, kantado... Marija Prilepskaja prelegis pri historio de la E-movado en Samara. Koncertis Anatolij Radaev, Grigorij Arosev, Aleksandr Ĥrustalĵov, Tatjana Buklovskaja. Dum ekskurso al la monteto “Ĉarĵov kurgan” oni promenis tra tiu fama loko kaj konatiĝis kun la belega volgia naturo.

La VER-anoj salutis okazantan paralele en Novosibirsk EsPrimo-n. Dum la malferma ceremonio ni turnis nin orienten kaj laŭte sendis nian saluton. Poste vespere en telefonparolo kun la organizantoj de tiu renkontiĝo ni certiĝis pri la ricevo.

apud la monteto “Ĉarĵov kurgan”

Kelkaj homoj bedaŭris pri neebleco ĉeesti en ambaŭ aranĝoj, sed okazigo de kelkaj regionaj renkontiĝoj samtempe ebligis al pli multaj esperantistoj partopreni ilin.

Por restintoj dimanĉe okazis esperantlingva ekskurso tra Samara, kiun gvidis Valentina Lisijenkova. La partoprenantoj alte taksis la aranĝon, kies ĉefa gvidantino estis Jelena Kuznecova. Ni refoje dankas ŝin pro la iniciato organizi VER-14 kaj pro bona ebleco renkontiĝi en esperantista familio.

Jurij Karcev (Uljanovsk)

VER-aj NOTOJ

Finfine tio ĉi okazis! Post longa interrompo Volgia Esperantista Renkontiĝo (VER) pasis en la urbo, en kiu ĝi startis antaŭ kvarono de jarcento. Dankon al ĉiuj, kiuj per sia partopreno subtenis samaranojn! En la animo naskiĝis espero, ke ĉi evento aldonos fortojn al la esperantistoj kaj revenos la tempo, kiam similaj aranĝoj estis organizataj dufoje jare. Elkreskis nova generacio, kaj de ĝi dependas sukceso kaj prospero de la Internacia lingvo. Sed altiri aktivajn partoprenantojn al la regionaj aranĝoj estas ne simple. En Samara aperis la persono, kiu scipovis efektiviĝi sian ardan deziron organizi VER-on en la urbo. Niajn estimon kaj dankon al Jelena Kuznecova, al malnovaj samaraj esperantistoj, kiuj ne restis flanke, kaj al tute novaj, kies kontribuo estis tre valora.

al la ekskurso – kun kantoj!

Kiel pasis VER-14? Pri tio ĉi verŝajne pli interese estus ekscii de la gastoj-partoprenantoj. Agrablas konstati, ke la partoprenantoj ne kondukis kiel gastoj – ili estis diversspece aktivaj. Min persone ĉagrenis nur “interaranĝa krokodilado”. Se ne krei lingvan etoson dum similaj aranĝoj, perdiĝas ilia valoro. Kiel ĉiam la plej allogaj por junularo estis noktaj distraj ludoj – jen suface vasta kampo por praktiki la lingvon. Kaj oni praktikis – bedaŭrinde la rusan... Ĉi-kaŭze Esperanto ne iĝos bezonata por plimulto eĉ en malproksima estonto. Domaĝe! Kompreneblas ke devigi paroli Esperante ne eblas, sed nepre necesas peni konvinki ne perdi tempon vane. Karaj komencantoj! Ne timu paroli Esperante, uzu ĉiun okazon, ne timu erari, kaj la lingva sukceso venos nepre! Spertuloj! Ne fanfaronu pri viaj scioj! Trovu en via rondo la lokon por komencantoj, kaj sendube ili rapide iĝos veraj esperantistoj.

Valentina Lisijenkova (Samara)

30-a NASKIĜTAGO DE TOMSKA E-KLUBO!

Dimanĉe, la 24-an de majo 2009 okazis festado de la 30-a naskiĝtago de Tomska Esperanto-klubo (TEK). Ĝi okazis en tradicia renkontiĝloko – sur alta bordo de la rivero Tomj apud la vilaĝo Anikino. Ĉi festadon partoprenis ne nur dudeko da diversgeneraciaj tomskaj geesperantistoj, sed ankaŭ kvin gastoj el Novosibirsk.

Antaŭ 30 jaroj ie eksterurbe Anatolij Gulidov, Aleksandr Ŝljafer kaj Aleksej Birjulin faris lingvopraktikan tendareton por kursanoj. Tie ili decidis fondi TEK-on, kaj ekis nova etapo en la Tomska E-vivo. Tamen ili ne estis la unuaj: en marto 1908 komenciĝis kursoj en la medicina fakultato de Tomska Universitato, poste aliaj kursoj – en Teknologia Instituto. En 1911 tomskaj esperantistoj partoprenis industrian-agrikulturan ekspozicion en Omsk. Post la unua mondmilito en Tomsk en domo ĉe la ĉefstrato situis la stabejo de hungaraj militkaptitoj (pri tio atestas tabulo kun rus-Esperanta surskribo sur la domo). Sed en la 30-aj jaroj la esperantistoj iĝis viktimoj de persekutoj, tial en Tomsko preskaŭ haltis la E-vivo.

Nur en la 80-aj jaroj samideanoj Gulidov, Ŝljafer kaj Birjulin ekigis tre viglan movadon kaj amasan instruadon de la Lingvo Internacia. TEK en la okdekaj jaroj estis granda klubo. Menciindas la tiamaj instruistoj kaj aktivuloj de Esperanto-klubo: Olĝa Obrazcova (Ivanova), Zina Ratkina, Tanja Kokoreva, Ljuba Prudĉenko kaj aliaj. En la 90-aj jaroj la klubo perdis la ejon kaj pro tio la kursoj okazis neregule kaj la anaro malpligrandiĝis. Sed malgraŭ tio la klubo organizis du grandajn aranĝojn: OrSEJT-ojn en 1992 kaj 2000. Nun la klubo iom pli aktivas, okazas kursoj, tomskanoj partoprenas diversajn E-aranĝojn.

Dum la festo ni kune preparis kaj manĝis ŝaŝlikojn kaj salatojn, multe amuziĝis, kantis kaj rememoris fruan historion de la klubo. La plej admirinda esperantaĵo estis la flago de TEK, ĉiuj novuloj fotiĝas kun ĝi. Ni kune ĝojis ne nur pro la printempa naturo, sed ankaŭ pro la bona kompanio.

Poste okazis elekto de la prezidanto de TEK. Post longa diskuto por la posteno estis elektita Kostja Obrazcov. Dum la aranĝo kun ni estis ĵurnalistoj de la loka gazeto “Tomskij vestnik” (“Tomska kuriero”), ili multe intervjuis la partoprenantojn kaj eĉ mem ekvolis lerni Esperanton. La lasta programero estis la ludo “Ĉapelo”, kiu amuzis ĉiujn. La aranĝo estis tre bona, ĉar partoprenis ĝin multaj jam neaktivaj geesperantistoj, espereble la sekvan jubileon ni festos pli aktive kaj multnombre!

La 3-an de junio aperis bonega kaj granda artikolo pri la 30-a datreveno de Tomska Esperanto-Klubo kaj pri E-o en la tagĵurnalo “Tomskij Vestnik” (“Tomska kuriero”). La ruslingvan artikolon kaj ilustran foton eblas vidi ĉe la adreso <<http://www.vesti70.ru/stats/full/?id=20789>>.

Konstantin Obrazcov (Tomska)

KVAR SEZONOJ SAMTEMPE EN ULJANOVSKA KLUBO

Fine de majo en Uljanovska Esperanto-klubo okazis la unua (kaj ni esperas, ke ne la lasta) fotoekspozicio. Ni vojaĝas ofte kaj fotas ĉiam la lokojn, kiujn ni vizitas. Tial estis facile elekti temon – certe, NATURO. Ĉiuj serĉis en siaj arkivoj belajn fotojn pri naturo, kaj... 38 dezirantoj montris siajn fotojn. La klubo invitis ankaŭ siajn geamikojn partopreni tiun aranĝon. Niaj fidelaj geamikoj reeĥis. 15 partoprenantoj el diversaj urboj (Dimitrovgrad, Ĉeboksari, Ĉeljabinsk, Soĉi, Moskvo, Volgograd, Peterburg, Ijevsk) sendis al ni siajn bildojn. Ankaŭ tri eksterlandanoj: Saliko (Finnlando), Henry Studer (Usono) kaj Aleksandra Milberger (Germanio)... Ni dankas ĉiujn pro la reeĥo.

Estas malfacile elekti el 145 montritaj fotoj la plej belajn. Diversaj lokoj: Eljbrus (Andrej Petrov), Uralo (Olga Terentjeva), Ĵigula montaro (Julija Sivorotkina), Kaŭkazo (Marina Ŝestakova), Boldino (Marija Karceva), Pljos (Jurij Karcev), Azova maro (Galina kaj Nikolaj Terentjev-oj, Aleksandr Ĥrustaljev), Tarĥankut (Margarita Karceva), Nigra maro (Valeria Cvetkova), Finna golfo (Tatjana Vtorova), Altajo

(Marat Agaev),
Tihvin (Bronislav Ĉupin)...

Bestoj
(Aleksandr Bikov,
Jelena Trofimiĉeva,
Ljubovj Kondratjeva)
kaj birdoj (Irina Sazonova, Ajgulj Vildanova)...
Fiŝoj (Nikolaj Paveljev) kaj
insektoj (Natalja Melnikova)...
Floroj (Jekaterina Ĵu-

ravljova, Irina Romanova, Valentina Spicina, Dmitrij Osipov) kaj florantaj arbustoj (Vitalij Kandiba, Jelena Karceva). La fama Arbo de Amikeco (Vladimir Bespalov)... Arbaraj vojoj kaj arbarkampetoj... Riveraj bordoj, fotitaj de Sergej Abramov dum kanotado... Kaj lagetoj, en kiuj respeguliĝas maljunaj altaj arboj... Fruktoj kaj legomoj... Fungoj (Olga Gaŝneva, Olga Sirotinina)... Luna vojeto kaj rezulto de kastora laboro (Jevgenija Muĥina)... Neforgesitaj estas nuboj (Tatjana Kuzjmina). Beroj kaj fungeto kun koketa ĉapeto (Marat Sadikov) konkeris ĉies korojn... Folioj, sur kiuj tremas rosaj gutetoj... Eĉ araneetoj aspektis simpatiinde. Ne eblas nomi ĉiujn objektojn, elektitajn de la aŭtoroj. Ankaŭ pejzaĝoj de aliaj landoj estis reprezentitaj: Hispanio (Elza Davidova), Italio (Aleksandra Milberger), Nederlando (Tatjana Pautova), Finnlando (Saliko).

Tre plaĉis al la klubanoj multnombraj vintraj, someraj, aŭtunaj kaj printempaj pejzaĝoj. Verŝajne oni povas diri, ke en Uljanovska klubo renkontiĝis tiutage ĉiuj kvar sezonoj. Tiun impreson plifortigis bonaj versaĵoj de Klara Ilutoviĉ kaj Vladimir Samodaj, kiuj komentis kelkajn fotojn.

Tamen Esperanto? Ĉu sonis Esperanto dum la ekspozicio? Jes! Ĉiuj fotoj estis titolitaj esperantlingve. Do...

La ekspozicio vekis intereson en la fremdlingva fakultato de la pedagogia universitato kaj estis montrita titolite "Beleco per okuloj de E-klubo". Parton de nia ekspozicio oni povis vidi dum VER-14. Ni volus montri tiujn belajn fotojn ankaŭ en Dimitrovgrad kaj Nijnij Tagil.

Nun Uljanovska E-klubo komencas siajn vojaĝojn, ĉar estas ferioj. Bonan ripozon al ĉiuj!

Margarita Karceva (Uljanovsk)

NACIA FRAZELOGIO E-VESTE

parto 2

Kelkaj rimarkoj enkonduke:

Unue. La materialon eblas uzi en la klubaj kunvenoj. Ekz. oni traduku ruslingven post la tralego de la naciesprimo. Poste oni trovu kiel esprimas la samon la rusoj kaj traduku tion al e-to. Provi klarigi kial oni tiel diverse vortumas la saman situacion. Ekzemple pri la silento la rusoj diras "morta silento", "tombo silento", "tia silento, ke aŭdeblis fluga muŝo", sed en la antaŭa publikaĵo estis angla esprimo "estiĝis silento tiel profunda, ke oni preskaŭ povus palpi ĝin". Tra la tuta mia sliparo mi ekstraktis pli ol 30 "silentojn" de diversaj nacioj kaj publikigis en "La Gazeto", 81 (mar. 1999), p.25, kaj daŭrige – en "La KancerKliniko", 126 (apr. 2008), p. 15.

Due. Fojfoje, sed tre malofte mankas iu referencero, ekz. paĝo. Mi petas pardonon kaj promesas estonte publikigi korektojn kaj aldonojn. Nun tio ne eblas, ĉar la e-biblioteko de krasnojarska e-klubo ejoperde troviĝas provizore enkesta, ankaŭ la mia.

Trie. Multe pli da ĉefismoj troviĝas en mia vasta recenzo pri "Aventuroj de la brava soldato Ŝvejk dum la mondmilito", publikigita en "La Gazeto" 121 (dec. 2005), p. 21-27. Enestas tie multaj komparoj al la ruslingva traduko. Ĉiuj menciitaj ĉi tie publikaĵoj estas riceveblaj de mi rete <anatolog@mail.ru>.

Anatolo Gonĉarov (Krasnojarsk)

BRAZIL O

Ili ambaŭ ne scias, ke la okuloj de kalumnianto estas pli danĝeraj ol la brakoj de rabisto.

Emanuelo, Antaŭ du mil jaroj, Federacio Espirita Brasileira, 1993, Brasil, p. 113 (trad. L.C.Porto Karreiro Neto)

Tial, kiam oni vidas homon rifuzi tion, kion li plej amas, tiam oni diras: – **Jen estas bufo, kiu timas akvon...**

Paŭlo Sergio Viana, el la portugala, Fonto, 244 (apr. 2001), p. 11

Ho, mi jam scias. Vi drinkas. **Drinkas**, laŭ la kutima diro de mia aveto, **kiel spongo**, kaj poste **ebriiĝas** laŭ la kutima diro de mia avineto, kiel **barelo**. Ĉu estas la drinkado tio, kio igas vin skeleteca?

Jorge Teles, or., Brazilo, Fonto, 274 (okt. 2003), p. 8

El la libro de Gersi Alfredo Bays, La Profeto de Pedras, or., Fonto, 2001, Brazilo:

Ĉi tiuj revuoj normale vendiĝas alilande, do senprobleme. Jen svedinoj el Buenos Aires! Ĉu vi ne deziras kunporti kvanton da ili? **Ili vendiĝas kiel bananoj**, laŭ brazila diro...

Li perdos minimume tri sekundojn, ĝis li eligus la revolveron, kaj unu plian, por ŝargi ĝin, se ĝi ne estas ŝargita – decidis Anton. En tiu momento li **malamis** ĉi tiun dikventran **vilaĝanon kiel la morton mem**. p. 112

Sed ŝi priparolis la seksajn farojn de la pastro! – Tute normale! Kiu pastro ne havas tiujn pekojn, diru al mi! **Pli facilas trovi virinon kiu predikas, ol pastron kiu ne fikas**. p. 112

BULGARIO

El la libro de Krum Velkov, Vilaĝo Borovo, HEA, 1983 (trad. Asen Grigorov):

Nun regis kvieto ankaŭ tie supre. **Peza silento malrapide tavoloĝis** ankaŭ en la animo de la juna viro. p. 15

Li iru for!.. Li malaperu for de la okuloj, de Nako, de Borovo, li foriru kun siaj ideoj kontraŭ la privata posedo, **li reiru tien, kie li ĝis nun forestis!** p. 58

Diabla festo! **De unu dorno oni sin malkroĉas por sin kroĉi sur alian...** p. 60

Vangofrapinte abunde la advokaton kaj malpeziginte sian koron, Jordan prenis sian saketon kaj la ĉaspafilon kaj **dronis en la arbaro**. p. 79

Ĉu indas al la personoj sendube honestaj kaj bonintencaj eĉ nevole **pli akvon al imperiista muelejo**.

Nikola Aleksiev, or., Hungara Vivo, 1983, 3, p. 97

Instrui al malatentemaj personoj egalas skribi sur akvon

Georgi Dimov, or., Bulgara Esperantisto, 1988, 9

Li restis staranta, ... pluaŭskultante streĉe. ... Nenio estis aŭdebla. **La silento fariĝis ankoraŭ pli densa**, la ĉielo pli radiantanta.

E.Stanev, Ŝtelisto de persikoj, Sofia Pres, 1985, p. 55 (trad. Asen Grigorov)

(El la bulgara laŭvorte: li estas je grado) Li **havas iom da vaporo en la kapo** (estas ebrieta)

Violin Oljanov, el la bulgara, Al perfektigo!, Sofio, 1976, p. 36

(El la bulgara laŭvorte: io mankas al li) **Grilo zumas al li en la cerbo** (frenezeta, havanta strangajn ideojn)

Violin Oljanov, el la bulgara, Al perfektigo!, Sofio, 1976, p. 36

ĈEĤIO

El la libro de Julius Fučík, Riporto skribita en la pendumila maŝo, Prago, ĈSSR, 1979, (trad. R.Hromada):

Naskiĝas el tio la plej **naivaj onidiroj**, ĉiun semajnon elkoviĝas ia rozkolora dato de la militfino, kaj ĉiuj ĝin kaptas **kun buŝo malfermita de unu orelo al la alia...** p. 71

Li eĉ ne ĝisaltas la genuojn de porko, diras pri tiaj etaj karieruloj kaj fanfarone-muloj la popola karakterizo por vundi ilin sur la plej sentema loko. *p. 87*

Li estas komunisto, scianta, ke ne ekzistas loko, kie li darfus ĉesi esti komunisto, kie **li rajtus ripozigi la manojn sur la genuoj** kaj “ĉesigi la agadon”. *p. 100*

Ŝtefo diference de mi similan dokumenton ne aspiras... Ĉefe ke li min ne insultas. Mi nome **havas pekon kiel tondron**. Sed mi ne povis esti kaj ĉe la kultura vespero kaj ĉe la lago. Mi ne povis aŭskulti kiel tio al Ŝtefo sonas kaj samtempe rendevui kun Ŝpir.

Eli Urbanová, or., La Gazeto, 96, (okt. 2001), p. 14

Dekkvar **tagoj forpasis kiel akvo**. Vespere ĉe la bivakfajro ni komune kantos kaj fino. Morgaŭ ni disveturos al ĉiuj flankoj.

Eli Urbanová, or., La Gazeto, 96, (okt. 2001), p. 14

Apud la korifeoj de la tradukarto kiel K.Kalocsay, G.Waringhien, W.Auld k.a. **ne staras en ombro** niaj ĉeĥaj talentuloj, kiel ekz. St.Schulhof, Miloš Lukaš...

Jiří Kořínek, or., SAEST, 1980. Kolektaĵo de seminariaj referaĵoj. Apliko de E-to en scienco kaj tekniko, p. 64

Sed la rivaleco de la lingvoj estas afero akcesora, kaj se ni faras el ĝi ĉefajon, ni **falĉas al ni mem la krurojn**.

Miroslav Malovec, or., Esperanto, 1996, 10, p. 176

Ha! **Diablo forportu!** Vi harfendistoj, pridubemuloj ŝultrolevaj!..

Fonto, 38, (nov. 1983), p. 3

Ĉar la virino ne volas, ke ni admiru ŝian homan personecon, sed tion, kion ŝi ĝuste hodiaŭ surmetis. Kaj sur tion **ni viroj plejparte tute tusaĉas**.

Jiří Kořínek, trad., Fonto, 23, (aŭg. 1982), p. 34

Nenion alian mi bezonas, je ĉio alia **mi fajfas**.

Valdemar Vinar, or., Panoramo, ĈEA, Prago, 1981, p. 61

... iufoje ili forpelis min, kontraŭjetante ŝtonojn kaj moke kriante: malaperu **ĉemiz-pisulo! Cicemaj idaĉoj** ne allasitas.

Valdemar Vinar, or., Panoramo, ĈEA, Prago, 1981, p. 31

El la libro de Karel Čapek, Rakontoj el la unua poŝo kaj rakontoj el la dua poŝo, ĈEA, Prago, 1981, (trad. J.Vondroušek):

Diru, kial, **tondro al tio**, ne povus kiu ajn iri je la unua nokte tra Dlážděná strato? *p. 6*

“Mi ne vendos”, murmuris la trakgardisto. “**Kaj paku vin for**. Ĉi tie oni ne darfus sidi!” *p. 12*

La ĝendarmoj jam preskaŭ bojis pro ekscitego, la arbar-gardistoj deklaris, ke **da ĉio estas ĝiskole** kaj ke ili havas aliajn farotaĵojn... *p. 69*

Tondro ĝin batu, opiniis sinjoro Rybka, frotante siajn okulojn. *p. 98*

Do, **sakre**, ĉu gravas por vi, kien li malaperis?... *p. 99*

Ni tusas je viaj misteroj; nin interesas deliktoj... *p. 102*

Tion jam mi aranĝis: mi igis anonci, kie kaj al kiu en Prago mortis trimonata **anusuleto**;... p. 196

SinJORINO Kalousová estas brava kaj hejmeCA sinJORIneto, modela familia **kovkokino**, humila edzino, tiel nomata **hejma ŝuviŝilo** kaj tiel plu. p. 255

El la libro de Jaroslav Hašek, Aventuroj de la brava soldato Švejk dum la mond-milito, eld. Kava-Pech, Ĉeĥio, 2004 (trad. Vladimír Váňa):

En la tempo, kiam la arbaroj ĉe rivero Raba en Galicio vidis fuĝi aŭstrajn soldatarojn trans Raban kaj sube en Serbio aŭstraj divizioj unu post la alia ricevis sur la pantalonojn, kion ili jam delonge meritis, la aŭstra ministerio de milito rememoris ankaŭ Ŝvejkon, ke li **helpu** al la monarkio **el la kaĉo**. p. 59

Mia aroganteco kreskis tiel, ke mi opiniis, ke neniŭ povas ion al mi fari, ĝis nokte sur la placo sub arkadoj okazis tiu fatala eraro, eraro, kiu klare pruvis, ke **neniŭ arbo kreskas ĝis la ĉielo**, kamarado. Orgojlo venas antaŭ la falo. p. 273

Li faris sur min simpatian impreson – **kiel kolbasetoj ĵus ektiritaj el fumaĵejo** – jam tiam... p. 550

Pro mia intereso pri ekoturismo kaj ekologio ĝenerale mi devas mencii du prelegojn, kiujn mi **aŭskultis kun akutaj oreloj**, ĉar ambaŭ estis interesaj por mi.

Petr Chrdle, or., La Ondo de Esperanto, 2007, 1, p.8

FRAZEOLGIO, ĈU NACIA AŬ POLEMIKA?

“La beletroesprimiva parto de e-lingvo konstante riĉiĝas ĉefe el du fontoj: nacilingvaj gramatikoj kaj nacia pensado”, – asertas A.Gonĉarov, la aŭtoro de la artikolo kun promesita daŭrigo “Nacia frazeologio e-veste” (REGo, № 2 (51), aprilo 2009). Malfacile estas oponi. Sed mi provu.

Kiel naciajn frazeologiaĵojn mi konsideru stabilajn ofte ripetatajn kombinojn de vortoj, prenitajn en Esperanton el certaj lingvoj. Ĉu estas tiaj inter proponitaj al ni ekzemploj? Mi supozas, ke ne. Ŝajnas, ke al nacia frazeologio la publikigita materialo havas malmultan rilaton. En ĝi estas prezentitaj diversaj, ofte komunuzaj internaciaj, ofte ekskluzive aŭtoraj metaforoj. Do, pli taŭga titolo por la artikolo povus esti: “Beletroesprimiva riĉeco de Esperanto, registrita kaj ordigita laŭ nacia aparteno”.

Ekzemple, A.Gonĉarov citas el klasika originala romano de C.Rossetti “Kredu min sinJORINO”: “Jes, mi ja edziĝis. Mi estis juna tiam – nura **flavbekulo**”. La “flavbekulo” en la ekzemplo aspektas ne angle, sed internacie. Tiu esprimo renkonteblas en multaj literaturaj fontoj de diversaj lingvoj kun la sama signifo: “tre juna, nesperta, simila al ĵusnaskita birdido kun flava beko”. Kroma proksima sinonimo en la rusa estas “flavbuŝulo”. Ankaŭ en Esperanto uzado de tiu esprimo fare de diversnaciaj aŭtoroj ne estas unika (*la vorton uzis ankoraŭ Kabe – La red.*). Ni vidu, ekzemple, en la nova poemaro de M.Bronŝtejn:

kaj *flavbeka* serĝent’ senmalice

lerte stampas pasportojn laŭvice.

(Kajto. Originalaj poemoj, 2009; p.139)

El C.Rossetti sekvas alia ekzemplo de “nacia” influo: “Do, denuncu, ĝis vi krevos; mi **fajfas je tio**”. “Fajfi je (pri, sur, al) io” same aspektas plene internacie. Ĉu ne estas renkonteblaj en la diversnacia monda literaturo protagonistoj, kiuj fajfas, ternas, aŭ eĉ esprimive-brutale fekas je io ajn? Ni legu en la sama poemaro de M.Bronŝtejn:

Dum mia vivo mi *fajfis pri rangoj, postenoj,*
Gravis por mi nur liber’, pergamen’ kaj skribilo.
Fajfus mi plu ankaŭ nun, sed forfalis la dentoj.

(Kajto. Originalaj poemoj, 2009; p.160)

Uzado de prepozicio ĉe la verbo povas porti nacian karakteron. Ekzemple rusoj en similaj okazoj dirus “sur”. Sed prepozicio “je” en la ekzemplo de A.Gonĉarov havas ne la anglan, sed pure esperantan devenon.

M.Boulton apartenas al unu el la plej elstaraj Esperanto-verkistoj, kiuj ne nur verkas en Esperanto, sed ankaŭ, plejverŝajne, pensas en ĝi. Ŝia granda literatura talento meritas apartan lingvistikan esploron. En proponitaj ekzemploj el verkoj de M.Boulton: “densa silento”, “falas en vastan puton de silento”, “estiĝis silento tiel profunda, ke oni preskaŭ povus palpi ĝin” – sentblas uzado de tre esprimivaj aŭtoraj metaforoj, kiuj dubinde estas ligitaj kun la angla lingvo. Oftaj kontaktoj kun verkistoj permesas al mi konkludi, ke la plej terura akuzo por E-verkisto, kiun li timas pli ol iajn gramatikajn malgataĵojn en la teksto, estas la akuzo pri nacia pensmaniero. Mirinde, sed Esperanto-literaturo estas pli ortodoksa, ol multaj aliaj literaturoj, kaj trovi nacian influon precipe en originalaj tekstoj de famaj verkistoj estas la tasko malfacila. Kaj tiu perforta elsarko de naciaj frazeologiaĵoj el Esperanto, laŭ mi, estas ĉagrena fakto.

En ekzemploj el tradukita angla literaturo ankaŭ ne sentblas nacia influo: “Ni forturnis nin de fermita enirej’ **silentaj kiel ŝtonoj**”. En la ekzemplo okazas transdono de la atributo “silenta” de unu objekto – “ŝtono”, al la alia – “ni”. Tio estas vaste uzata literatura esprimmaniero. Krome, al la senviva objekto “ŝtono” oni aldonas ecojn de vivanta estaĵo. Ni vidas, ke ŝtonoj scipovas silenti, do logike estas konkludi, ke ŝtonoj scipovas ankaŭ paroli, krei eĉ. Kaj efektive, en La Sankta Biblio ni trovas laŭteman ekzemplon: “Mi diras al vi, ke se ĉi tiuj silentos, *la ŝtonoj ekkrios*” (S.Luko, 19:40). Tiu internacia metaforo havas jam preskaŭ 2000 jarojn! “Silentaj ŝtonoj” estas nur renversa paŭsaĵo de “ŝtonoj kriantaj”.

La arabia bloko de ekzemploj (tradukita prozo de Ĝ.Ĥalil Ĝibrano) estas samtipa, do mi prenu parton de la unua ekzemplo: “...Poplo, kiu dumtage alteniĝas kiel bela fianĉino per kies vestojupoj petolas la zefiro, vespere ŝajnas fuma kolono...” La nazo de leganto ne flaras iun specifan “arabian gramatikon aŭ pensadon”. Tamen jes, estas ŝanĝo de la popla genro de ina al neŭtrala: poplo-fianĉino fariĝas fuma kolono. Eble tio estas vera influo de la araba gramatiko al Esperanto? Ja en la rusa lingvo poplo estus tradicie transdonita kiel viro, do poplo-fianĉo. Sed ankaŭ rusdevena aŭtoro povus uzi metafore poplinon. Des pli, ke transformo de fianĉino al fuma kolono denove similas la Biblian (ne Koranan!) historion pri la edzino de Lot: “...ekrigardis malantaŭen, kaj ŝi fariĝis kolono el salo” (Genezo, 19:26). Ve al mi, se ne estus averto de A.Gonĉarov pri araba deveno de la ekzemploj, mi plejver-

ŝajne ne divenus tion.

Mi faru komparan ekzemplon:

Luno hela Ŝirazon ĉirkaŭas,
Papilias stela subtil’.
Mi kutimon maljustan kontraŭas,
Ke virinojn forkaŝas kovril’.
Luno hela Ŝirazon ĉirkaŭas.

Iaj certaj signoj sufloras, ke en la verslinioj temas pri araba oriento. Do “Papilias stela subtil’” aspektas kvazaŭ influo de bela riĉa araba kulturo al Esperanto. Tamen estas eraro. La verslinioj apartenas al Sergej Jesenin – fama “poeto de rusa vilaĝo”. Tio povus signifi, ke “Papilias stela subtil’” estas brila aŭtora metaforo. Denove eraro! Jes, estas metaforo, sed vestita esperante de la tradukisto S.Rublov. Ruse tiel oni ne diras. Esplori nacian influon en tradukita E-beletro estas duoble pli malfacile, ol en la originala. Por tio bezonatas bona kono ankaŭ de la nacia literaturo, el kiu estas farita la traduko.

Rilate al komparo de arboj kun homoj kaj inverse, S.Jesenin, verŝajne, havas la plej riĉan sperton:

Ho, acer’ tremanta, ho, acero nuda,
Kial staras kline vi en vento kruda?
Ĉu vi ion aŭdis? Ĉu vi ion vidis?
Ĉu amuzdeziro vin ĉi tien gvidis?
(Trad. H.Drezen)

Dolĉridetas dum vekiĝ’ betulo
Kun harligo disa, en ĥaoso.
(Trad. S.Rublov)

Ktp., ktp.

Gazetaro, tradukita beletro, originala beletro – ĉio ĉi fakte havas diversajn esprimivajn fonojn. Ekzistas beletraj periodaĵoj, sed “Sennaciulo”, “La Gazeto”, “La Ondo de Esperanto”, “El Popola Ĉinio”, ekzemplojn el kiuj uzas A.Gonĉarov, al tiuj ne apartenas (aŭ, almenaŭ, ne devas aparteni). Tio estas memstara ĵurnalistika kampo, aparta branĉo en la literaturo kun nepra uzado de ĵurnalistumoj. Juĝi pri E-beletro uzante ekzemplojn el periodaĵoj eblas, sed ne estas korekte. Por pli profunda esploro dezirindus tiujn tri literaturajn tavolojn distingi.

La grandioza praktika materialo, kolektita de A.Gonĉarov, estas unika. Ĝi montras la vican ŝtupon, sur kiun supreniris nia literaturo hodiaŭ. La sekva ŝtupo povas esti profunda esploro de la kolektitaj valoraĵoj. A.Gonĉarov apartenas al ekzotika, tre rara gento de E-legantoj. Mi esperas, ke ankaŭ mi al ĝi apartenas. Do ni estas iagrade samhobiuloj. Eble, dank’ al publikigo de liaj priliteraturaj notoj, niaj vicoj plivastiĝos? Eble ĉe iu aperos la jukanta deziro konatiĝi kun tiu unika trezoro, kiun prezentas literaturo en Esperanto? Ne gravas kia, ĉu originala, tradukita aŭ esea.

Aleksandr Ŝevĉenko (Moskvo)

La 15-an de julio eminenta esperantisto, nia eksa samlandano Boris Kolker festos 70-jariĝon. Por omaĝi la jubileon REGo represas la intervjuon, aperintan en “Brazilei” (Nº 10, 2009) – revuo de Brazila sekcio de ILEI. La fotoj estis faritaj la 22-25-an de majo 2009 en Sankta-Luiso (Usono) dum la 57-a Usona Kongreso de Esperanto, en kiu Boris Kolker estis speciala invitita gasto kaj preleganto.

PAROLO DE SPERTULO

Plej bona maniero alproprigi al si fremdan lingvon estas kunvivi dum iom da tempo ĉe la parolantoj de la lernata lingvo. Sed vojaĝi ĉirkaŭ la mondo, eĉ per Esperanto, ankoraŭ estas multekoste. Pensante pri tio, sperta prilingva vojaĝanto, d-ro Boris Kolker, proponas al ĉiuj lernantoj de Esperanto, dezirantaj plibonigi siajn lingvosciojn, tre malmultekostan kaj perfektigan vojaĝon en Esperanto-lando mem, kun jena avantaĝo: oni povas travojaĝi la klerigan itineron virtuale, per la vojaĝagentejo IPKK (legu pliajn detalojn en la intervjuo), aŭ en la komforto de sia domo, per legado de la samnoma gvidlibro. D-ro Boris Kolker tamen estas ne nur sukcesa vojaĝestro en Esperanto-lando, kies gvidlibro-vendo jam superis kvin mil ekzemplerojn, li estas ankaŭ aŭtoro de du popularaj lerniloj por ruslingvanoj: lia baza lernolibro eldoniĝis en pli ol 50 mil ekzempleroj, per la eldonejo *Nauka*, kaj lia ekspresa kurso aperis en la fama scienc-populara revuo “Kemio kaj vivo” en la kvanto de 265 mil ekzempleroj. Konatiĝu iom pli kun la tutmonda vojaĝestro, legante la sekvan intervjuon.

prelego pri la temo “Modernaj rimedoj por reteni homojn en Esperantujo”

Boris Kolker, D-ro Naskiĝis en 1939 en Tiraspol, Moldavio (Sovet-Unio), kaj en 1993 transloĝiĝis al Usono. Instruisto de lingvoj, tradukisto kaj aŭtoro de tri popularaj E-lernolibroj (du por rusparolantoj kaj unu por E-parolantoj). Esperantistiĝis en 1957 kaj doktoriĝis en 1985 pri lingvoscienco per la disertaĵo “Kontribuo de la rusa lingvo al la formiĝo kaj evoluo de Esperanto”. En diversaj tempoj: kunfondinto kaj kungvidanto de SEJM (Sovetia Esperantista Junulara Movado), ASE (Asocio de Sovetiaj Esperantistoj), SEU (Sovetrespublikara Esperantista Unio), REU (Rusia Esperantista Unio), komitatano de TEJO (Tutmonda Esperantista Junulara Organizo), membro (ekde la jaro 1959), komitatano kaj ĉefdelegito de UEA, kunfondinto kaj membro de EVA (Esperantlingva Verkista Asocio). Vicprezidanto de la Internacia Ekzamena Komisiono (IEK) de ILEI/UEA. Membro de la Akademio de Esperanto, Honora Membro de UEA, kunredaktoro de *Monato*. Gvidanto de amasa koresponda kurso en Rusio, instruisto de E-o ĉe usonaj universitatoj en San-Francisko kaj Hartford, kaj nuntempe gvidanto de Internacia Perfektiga Koresponda Kurso (IPKK). <http://eo.wikipedia.org/wiki/Boris_Kolker>

Brazilei: Kiu dato en via esperantista vivo estas la plej signifoplena por vi?

Boris Kolker: Antaŭ duonjarcento veturi el Sovet-Unio eksterlanden estis preskaŭ neeble. Per miraklo mi trafis en la unuan sovetian grupon al la 48-a Universala Kongreso en Sofio (Bulgario), ĉar UEA konfirmis min kiel prelegonton en la Internacia Somera Universitato. Nia 35-persona grupo veturis el Moskvo per trajno. Dum la vojo mi ĉiam timis, ke venos polico kaj nuligos mian eksterlandan vojaĝon. La 25-an de julio 1963 nia trajno trapasis la limon kaj enveturis en Rumanion. Tiam mi komprenis, ke mi vere partoprenos en la Universala Kongreso. Tio estis la plej feliĉa tago en mia longa esperantista vivo.

Brazilei: Vi konatiĝis kun Esperanto en 1957 kaj du monatojn poste, ekinstruante la lingvon, vi memlernis ĝin. Ĉu tiuj fruaj kontaktoj kun la lingvo naskis en vi la amon al instruado aŭ vi akiris tion poste per sistemaj studoj?

Boris Kolker: Mi estis tre entuziasmigita pri la lingvo, kiu malfermis por mi fenestron al la mondo, kaŝita malantaŭ la fera kurteno. Kaj mi ekdeziris tuj dividi mian ĝojon kun aliaj homoj. Ruslingvaj lernolibroj de Esperanto ne estis haveblaj, ĉar ili estis neniigitaj dum la diktatora regado de Stalin, kiam Esperanto kaj esperantistoj estis persekutataj. Oni sendis al mi etan lernolibron en la pola lingvo. La unuan kurson mi instruis per ĝi, kvankam mi apenaŭ komprenis la polan lingvon. Helpis tio, ke mi estis studento de pedagogia supera lernejo kaj studis por fariĝi instruisto de la rusa kaj franca lingvoj. Poste dum pluraj jaroj mi instruis per rekta Ĉemetodo, kiu ne postulas uzon de lernolibro. Kaj fine mi mem verkis lernolibron, kiu dum 35 jaroj estas la plej populara lernolibro de Esperanto por ruslingvanoj.

Brazilei: Ĉiu kursgvidanto iel fariĝas ŝatanto de iu lingva angulo. Kiu flanko de Esperanto pleje interesas vin?

Boris Kolker: En Esperanto mi pleje ŝatas ĝian vortfaradon, kiu estas ĉefa riorto de la lingvo. Neniu lernolibro de Esperanto koncentriĝas tiel multe ĉe la vortfarado, kiel la mia.

Brazilei: Kiuj spertoj multe kontribuis al via plua formiĝo kiel verkisto: ĉu tiuj kiel membro de la Akademio de Esperanto aŭ tiuj kiel kunredaktoro de *Monato*?

Boris Kolker: Nu, mi ne konsideras min verkisto, kvankam de tempo al tempo mi ion verketas. Pli ol verkisto, mi estas lingvisto kaj instruisto de Esperanto.

Brazilei: La ĉi-numera eldono de nia revuo estas dediĉata al temo, kiu iam kaj iam vekas la imagemon de la esperantistoj, nome Enkonduko de Esperanto en bra-

kun du aliaj eks-sovetiaj esperantistoj, loĝantaj en Nov-Jorko: Naum Kopman (lerninto de Kolker) kaj Sonja Soskina (la edzino de Naum)

zilajn lernejojn. Ĉu vi estas favora aŭ malfavora al tiu multjara revado?

Boris Kolker: Tian revon havas ĉiu aktiva esperantisto. Post la partopreno en la 87-a Universala Kongreso de Esperanto en Fortalezo, mi sentas min iomgrade brazilano. Do mi estos aparte ĝoja, se tiu revo iom post iom plenumiĝos ĝuste en Brazilo.

Brazilei: En kelkaj landoj, kiel Brazilo, tendumado, kiun vi multe spertis, ne estas tradicia aranĝo en Esperanta medio. Kiu estas la graveco de tiaj aranĝoj por lingvolernantoj? Kiaj estas la nunaj tendaraj aranĝoj?

Boris Kolker: Ŝajnas, ke ankaŭ en Rusio tendumado estas nun malpli populara ol en mia esperantista juneco. Sed mi kredas, ke Esperanto-tendaroj en Rusio (kiuj nun ne nepre okazas en tendoj) plu havas altan nivelon kaj kontribuas al mergiĝo en Esperanto-vivon.

Brazilei: “*Vojaĝo en Esperanto-Lando*” estas ĉie taksata kiel uzinda gvidilo por perfektiga kurso. Kiun lernolibron vi opinias bona por elementa kurso?

Boris Kolker: Feliĉe, nun en la retejo “lernu!” estas bonaj kursoj por komencantoj kaj progresantoj. Evidente, en diversaj landoj estas bonaj nacilingvaj lernolibroj, sed mi ne konas ĉiujn.

Brazilei: Viaopinie, kial la realaj E-klubo ne strebas atingi la lingvan kaj kultural nivelon bildigitajn en via gvidlibro?

Boris Kolker: Mi tre esperas, ke mia libro “*Vojaĝo en Esperanto-lando*”, kiu estas siaspeca taglibro de ideala Esperanto-klubo, kontribuas kaj kontribuos al pliriĝo de la kluba vivo en Esperantujo.

Brazilei: Intervjue al la gazeto *Komencanto*, vi diris, ke la sekreto de la sukceso de via perfektiga lernolibro kuŝas en via persona gusto koncerne la zorge elektitajn tekstojn. Kio aŭ kiu helpis al vi fajnigi viajn lingvajn sentojn?

Boris Kolker: Kvankam en Sovet-Unio ne estis eble aĉeti Esperanto-librojn el eksterlando, mi sukcesis kolekti imponan bibliotekon. Praktike, mi havis ĉion, kion mi emis havi, kvankam tio estis tre malfacile efektivebla. Mi avida legis Esperantajn librojn kaj gazetojn kaj aktive partoprenis en la landa kaj internacia movado. Ĉio ĉi donis al mi sufiĉan bazon kaj kompetentecon por verki tiel kompleksan perfektigan kurson de Esperanto kaj gvidlibron pri la Esperanto-kulturo.

Brazilei: Por kiaj “vojaĝantoj” via gvidlibro estis originale elpensita: ĉu por tiuj korespondaj aŭ por tiuj enklasaj?

Boris Kolker: Nu, kiam la ideo pri tiu libro venis en mian kapon en la fora jaro 1987, mi tiam pensis precipe pri memlernantoj. La unua eldono de “*Vojaĝo*” aperis

kun du siaj lernantoj – Phil Dorcas (prezidanto de Esperanto-USA) kaj lia edzino Beth Dorcas

en Moskvo fine de la jaro 1992. En junio 1993 nia familio transloĝiĝis en Usonon, kaj post du semajnoj mi, David Jordan kaj Mark Fettes ekinstruis per tiu libro en la Ŝtata Universitato de San-Francisko. Iom poste mi ekuzis ĝin por la koresponda kaj reta kursoj.

Brazilei: Kiuj estas la avantaĝoj kaj malavantaĝoj de koresponda kurso kompare kun tiu enklasa?

Boris Kolker: La avantaĝoj: vi povas elekti oportunan tempon por lernado kaj dediĉi al ĝi tiom da tempo, kiom necesas; vi ricevas individuan korektadon kaj konsilojn flanke de la instruisto. La malavantaĝoj: vi estas ekster kolektivo kaj ne havas eblon de parola praktiko.

Brazilei: Post estiĝo de IPKK (Internacia Perfektiga Koresponda Kurso), ŝajne, vi ne plu emas gvidi ĉeestan kurson. Ĉu retkursoj estas la estonteco de lingvo-instruado?

Boris Kolker: La retkursoj de Esperanto havas grandan estontecon. Sed neniukaze oni limigu sin per ili. La ĉeesta instruado havas ne malpli gravan signifon.

Brazilei: De kiam ekzistas IPKK, kiel ĝi funkcias kaj kiom longe daŭras la vojaĝo?

Boris Kolker: IPKK ekzistas dum deko da jaroj. Mi sendas al ĉiu studanto lecionojn retletere, ricevas la plenumitajn lingvajn taskojn, korektas kaj komentas ilin kaj resendas. Kvankam studado per “*Vojaĝo*” donas grandan plezuron kaj grandan utilon, ĝi postulas ankaŭ nemalgrandan laboron. Ne ĉiuj miaj lernantoj sukcesas atingi la finon de nia komuna vojaĝo en Esperanto-lando. Iuj ekdormas dumvoje, poste vekiga kaj pluvojaĝas. Iuj ekdormas por ĉiam. Sed ĉiuj restas anoj de Klubo de Vojaĝantoj kaj partoprenas en nia retlisto. Mi trejnas miajn lernantojn kvazaŭ Olimpikajn ĉampionojn. Rezulte, post la fino de nia komuna vojaĝo ili sentas sin en Esperanto kaj en Esperanto-lando kiel fiŝoj en akvo, kiel birdoj dum flugado. Cetere, brazilanoj plejmultas inter miaj lernantoj kaj diplomitoj.

Brazilei: Kion vi konsilas al kursgvidantoj, kiuj iam intencos uzi vian lernolibron en reta aŭ ĉeesta kurso?

Boris Kolker: Mi konsilas speciale atenti evoluigon de krea lingvoregado. Nin gvidu la devizo: Esperanto estu regata samnivele kiel la gepatra lingvo!

Brazilei: Laste, sed ne balaste, laŭ via doktriga disertaĵo, ankoraŭ ne tradukita al Esperanto, kiu estas la plej grava kontribuo de la rusa lingvo al la formiĝo kaj evoluo de Esperanto?

Boris Kolker: Membro de la Akademio de Esperanto, brito Douglas Gregor iam trafis diris, ke en Esperanto malantaŭ la latina fasado kaŝiĝas la slava mekanismo. Fakte, temas pri la mekanismo de la rusa lingvo; tion mi esploris en mia doktriga disertaĵo.

Fine de junio 2009 en la moskva eldonejo “Impeto” aperas nova, prilaborita eldono de la legenda lernolibro de B.Kolker “Internacia lingvo Esperanto. Plena lernolibro”, kiu entenas, inter aliaj novaĵoj, fragmenton el la ĵus defendita kandidata-sciencia disertacio de Oksana Burkina pri la temo “Prononca normo de Esperanto”.

(La red.)

Bulteno de REU

La 16-an – 17-an de majo en Moskvo okazis vica Konferenco de REU, en kiu partoprenis entute 40 personoj: ĉeeste – 31, Interrete – 9. Inter ili: el Moskvo kaj Moskva regiono – 27 personoj, Samara, Soĉi, Tihvin (Leningrada reg.) – po 2, Sankt-Peterburg, Krasnodar, Ŝumerlja (Ĉuvaŝio), Birobiĝan, Tverj, Uljanovsk, Rostov-Don – po 1.

DECIDOJ DE LA 24-A KONFERENCO DE REU

1. Taksu la laboron de la Estraro nekontentiga.
2. Aprobi la Raporton de la Kontrol-revizia Komisiono.
3. Akcepti Provizoran Regularon pri la Konsilio de REU.
4. Elekti la Estraron de REU en la konsisto: Miĥail Ĉertilov (Prezidanto), Valentin Seguru (Vicprezidanto), Roman Bolŝakov, Jurij Karcev (membroj).
5. Elekti la Kontrol-revizian Komisionon de REU en la konsisto: Gennadij Basso (prezidanto), Ljudmila Novikova, Svetlana Smetanina (membroj).
6. Elekti Komisiitojn: pri dokumentado – Viktor Aroloviĉ, pri reta subteno de Esperanto-projektoj ĉe REU – Artjom Alimov.
7. Aprobi la komencan konsiston de la Konsilio de REU: Aleksandr Blinov, Mikaelo Bronŝtejn, Irina Gonĉarova, Nikolaj Gudskov, Vjaĉeslav Ivanov, Jurij Karcev, Aleksandr Melnikov, Aleksandr Osincev, Svetlana Smetanina, Aleksandr Ŝevĉenko.
8. Komisii al la Estraro esplori la demandojn pri fondaĵoj de Esperanto-projektoj.
9. Subteni okazigadon de Moskvaj Malfermitaj Konferencoj de sciencistoj-esperantistoj.
10. Subteni la iniciaton pri oficiala letero al la Federacia Servo pri Ŝtata Statistikado lige kun la popolcenso en 2010 por doni al Esperanto apartan lingvokodon kaj ebligi nombradon de rusianoj, posedantaj Esperanton.
11. Alvoki la tutan rusian esperantistaron vaste celebri la 150-jariĝon de Ludoviko Zamenhof kaj uzi la okazon por informi amaskomunikilojn.
12. Aprobi kiel bazon la projekton de letero al la Registaro de Moskvo pri celebri la 150-jariĝon de L. Zamenhof kaj aperiĝi ĝin en la reto.
13. Konsideri utilaj la proponojn de peterburgaj Esperanto-klubo pri organizo de REK en 2010. Komisii al tiuj kluboj esplori la ekzistantajn kondiĉojn kaj prezenti la rezultojn al la Estraro ĝis la 30-a de junio 2009.
14. Komisii al la Estraro esplori proponojn, prezentitajn al la Konferenco.

Moskvo, la 17-an de majo 2009

DECIDOJ DE LA KONSILIO KAJ ESTRARO DE REU

La 18-an de majo estis kreita ĉe <googlegroups.com> la fermita dissendogrupa <konsilio>, kiel nura labora instrumento de la Konsilio de REU por pridiskuti decidendajn kaj voĉdonendajn demandojn. Ĝin eniris ĉiuj dek konsilianoj, ĉiuj estraranoj, la Prezidanto de KKK G.Basov kaj la Komisiito pri dokumentado V.Aroloviĉ. Kvankam estis pluraj diskutataj temoj en la Konsilio, dume nur pri tri demandoj estis efektivigita valida voĉdonado, rezulte aperis tri akceptitaj decidoj:

1. Dissendi Malferman leteron de I.Gonĉarova al ĉiuj rusiaj eperantistoj nome de la Konsilio.
2. Subteni ĝenerale ideon pri la eldono de Enciklopedio pri historio de Esperanto-movado en Rusio.
3. Aprobi nomumon de Anatolij Sidorov kiel Komisiito pri historio de Esperanto-movado en Rusio.

La Estraro post sia elektiĝo efektivigis tri estrarajn kunsidojn, dum kiuj estis faritaj sekvaj decidoj:

1. Distribui taskojn en la Estraro:
 - Bolŝakov: buĝeto, kotizregularo, fondusoj;
 - Ĉertilov: kaso, membrigo, dissendolisto <konsilio> kaj voĉdonado, kunordigo en la Estraro;
 - Karcev: eldonado, Bulteno, Jarlibro, membrokartoj;
 - Seguru: eksteraj rilatoj.
2. Akcepti la dokumenton “Taskoj de la Estraro” kaj publikigi ĝin.
3. Nomumi Komitatano A por la Komitato de UEA – Seguru (kiel anstataŭanto – Karcev).
4. Nomumi Anatolij Sidorov (Sankt-Peterburg) Komisiito pri historio de E-movado en Rusio.
5. Nomumi Aleksandr Osincev (Jekaterinburg) Komisiito pri la Junulara sekcio REJM.
6. Nomumi Valerij Sipoviĉ (Moskva reg.) Komisiito pri financaj aferoj.
7. Nomumi Aleksandr Titajev (Vladivostok) regiona kunordiganto en Fora Oriento.
8. Nomumi Galina Terentjeva (Ĉeljabinsk) regiona kunordiganto en Uralo kaj Okcidenta Siberio.
9. Akcepti Regularon pri financaj rilatoj inter REJM kaj REU.
10. Deklari eksigintaj membroj de REU tiujn, kiuj ne kotizis por 2008 kaj 2009.

Atenton! Estas serĉata volontulo por esti Komisiito pri la Libroservo de REU. Viajn sinproponoj bonvolu sendi al la adreso <estraro@reu.ru>.
--

MALFERMA LETERO AL REU-MEMBROJ

Multtestimataj membroj de REU, karaj samideanoj!

En tiu ĉi malferma letero mi emas atentigi vin, ke post la 24-a REU-Konferenco ni devas draste ŝanĝi nian kutiman imagon pri la rolo de la REU-vidorganoj, pri la devoj kaj respondecoj. Ekde nun ĉiuj respondecoj pri la movado kuŝiĝas sur vin, karaj, sur viajn proprajn ŝultrojn. Permesu klarigi, kial mi opinias

tion la plej ĝusta vojo en la nuna situacio.

Nia organizaĵo travivas la vican krizon. Jam plurajn jarojn ne troviĝas homoj, kiuj pretus labori en la Estraro, gvidante konkretajn labordirektojn. Pene persvadi-taj por la Estraro konsciuloj restas malsukcesaj en siaj klopodoj kaj rikoltas ripro-ĉojn de la esperantistaro pro nenionfarado. Tial pli kaj pli ofte sonas la proponoj likvidi REU.

Laŭ mi, la ĉefa kialo de tio ĉi estas foresto de amasa loka Esperanto-movado kiel bazo, malaltiĝo de emo lerni kaj progresi en Esperanto, eĉ simple esperantumi kaj amuziĝi, falo de E-instruado kaj de alfluo de ĝejnuloj en la movadon. Sur tiu bazo neniu prudentulo aŭdacas preni sur sin respondecon pri la landa movado aŭ ties parto – ĉar fakte ne ekzistas la verda popolo, por kiu li/ŝi laboru kaj kun kiu re-aligu iujn ajn labordirektojn, kiom ajn nepraj aŭ bezonataj ili estu.

En la landa organizaĵo estas 400 membroj. Tio estas ridinda cifero, mi konsen-tas. Sed samkiel la aktora digno estas prezenti teatraĵon, se en la salono sidas nur unu spek-tanto, ankaŭ REU devas ekzisti ĝis kiam restas almenaŭ kelkaj, kiuj emas identigi sin organiz-ita rusia esperantistaro. Eĉ pli gravas, ke en la lando restas fajrujoj de aktiva E-agado. Ili estas kelko da kluboj kaj kelkdeko da unuopuloj, kiuj agas memstare, realigante siajn projektojn kaj ideojn. Tio estas nia ĉefa valorajo, nia tre-zoro. Fruas diri, ke el tiu ĉi trezorejo elkreskos stabila kaj amasa landa movado, sed atenti kaj helpi ilin per ĉiuj eblaj rimedoj estas devo de la landa organizo, kiu fakte ne havas alian bazon kaj kialon por sia ekzisto, krom la membraro kaj la unuopaj E-aktivadoj.

Do, en tiu ĉi situacio la ĉefa tasko de REU estas – ne perdi, sed laŭeble subteni la ekzis-tantajn valorojn: zorgi pri la membraro kaj helpi al la agademuloj kaj agademaj kolektivoj per jam stabiliĝintaj rimedoj. Tiucele dum la Konferenco estis elektita la Estraro – kun nuraj teknikaj kaj reprezentaj funkcioj. Se vi bezonas teknikan helpon (informado, oficialaj paperoj, retaj diskutoj ks) – turnu vin al la Estraro.

Sed kio do estas REU-agado en tiuj novaj kondiĉoj? Tio estas agado de la tuta REU – de ties aliĝintaj kolektivoj kaj individuaj membroj. Mi alvokas ĉiujn ilin konscie pripensi: kion persone mi (aŭ persone ni kaze de la kolektivo) faras por progresigo de Esperanto en mia propra lando (aŭ tutmonde)? Kion mi povas kaj volas fari? Kion persone mi enmetos en la trezorejon de la landa E-movado? Forgesu, ke via aktivado ne apartenas al REU, ĉar neniu ĝin komisiis al vi aŭ vi ne havis REU-subtenon. Ekde nun ĉies aktivado, ĉu de individua membro, ĉu de aliĝ-inta kolektivo, estu REU-aktivado! Ne atendu iujn direktivojn kaj ordonojn – tiuj ne estos! Faru viajn personajn kaj kolektivajn agadplanojn, realigu ilin kaj informu

vian landan organizon – REU. Kaj fine de la raporta periodo ni havos la plej belan raporton pri REU-agado dum la tuta REU-historio! Nun neniuj prenas respondecon pri la landa movado, krom la esperantistoj mem – la membroj de la landa organizaĵo.

Jen fakte ĉio. Sed la Konferenco disponigis al ni la specialan “bonuson”. Tio estas la Konsilio. La Konsilio estas deko da konataj landaj esperantistoj kun klara kaj aktuala kompreno de la enlanda kaj eksterlanda E-situacio, nun aktive agantaj sur siaj propraj verdaj kampoj. Ilia tasko estas helpi vian agadon per konsiloj kaj komune decidi pri tio, kiel plej efike per REU-rimedo subteni vian agadon.

Estas tute nova koncepto kaj strukturo, kiel vi vidas. Kaj, kiel ĉio nova, ĝi bezonas kutimiĝon, provojn kaj eltrovojn de la plej efikaj laborformoj. Tiuj nun estas ellaborataj. Dum proksima tempo aperos klaraj difinoj de la novaj nocioj (Konsilio, teknikaj taskoj de la Estraro, E-projekto, ktp) kaj instrukcioj (kiel sin turni al la Estraro aŭ Konsilio, kiel raporti pri sia agado ktp). Mi kredas, ke kune ni kapablas eltrovi demokratian, oportunan kaj fruktodonan laborsistemon – se ni konkorde komprenos la bazan ideon de la ŝanĝoj, kiuj mi strebis prezenti ĉi tie.

kore kaj kunlabore via – Irina Gončarova, nome de la Konsilio de REU

PROVIZORA REGULARO

*pri la KONSILIO de RUSIA ESPERANTISTA UNIO (REU)
(akceptita de 24-a Konferenco de REU en Moskvo 16.05.2009)*

1. Celoj kaj taskoj de la Konsilio

- 1.1. La Konsilio estas formo de kunlaboro de diversaj kolektivoj de esperantistoj (ekz. lokaj kluboj, organizoj laŭ intereso k.t.p.), laborgrupoj de Esperanto-projektoj, Esperanto-entreprenoj, Sekcioj kaj Komisionoj de REU, apartaj Komisiitoj de REU kaj la Estraro de REU.
- 1.2. Celoj de la Konsilio estas kunordigo de Esperanto-movado en Rusio, pridiskuto kaj decidado pri komunaj tutrusiaj aŭ internaciaj projektoj kaj aranĝoj, kiam estas bezonata partopreno de ĉiuj esperantistaj kolektivoj kaj apartaj aktivuloj de Rusio.
- 1.3. Aparta tasko de la Konsilio estas decido pri loko kaj tempo de la Rusia Esperanto-Kongreso (REK) kaj de la Konferenco de REU, kutime enkadre de REK.

2. Konsisto de la Konsilio

- 2.1. En la Konsilion eniras membroj de REU – gvidantoj de gravaj movadaj Esperanto-projektoj.
- 2.2. Konsilianoj estas elektataj de la Konferenco de REU kaj laŭbezzone kooptataj post la Konferenco.
- 2.3. Listo de la konsilianoj estas publikigata en la retpaĝo de REU, Jarlibro kaj Bulteno de REU.
- 2.4. La konsiliano devas havi retpoŝtan adreson kaj telefonon kaj tuj informi la Estraron pri eventualaj ŝanĝoj de tiuj. La konsiliano devas nepre partopreni la voĉdonadon anoncitan de la Estraro dum unu semajno post la anonco. Se la konsiliano tri sinsekvajn fojojn ne partoprenis la voĉdonadon sen seriozaj

klarigendaj kialoj, la Estraro rajtas decidi pri la eksigo de tiu.

3. Laborformoj de la Konsilio

- 3.1. La Konsilio agas plejparte per Interreto.
- 3.2. Pridiskuto de decidendaj problemoj okazas en aparta fermita reta diskutlisto. Aliaj diskutoj kaj nuraj informoj pri agado de membroj de la Konsilio estas sendendaj al novaĵlisto de la retpaĝo de REU kaj al aliaj retaj diskut- kaj informlistoj.
- 3.3. La voĉdonadon anoncas la Estraro. La voĉdonado okazas prefere per aparta voĉdonformularo en la retpaĝo de REU aŭ per la dissendolisto de la Konsilio. Ĉe eventualaj malfacilaĵoj konsiliano rajtas anstataŭ si telefone aŭ alimaniere peti la Estraron plenumi la balotilon.
- 3.4. La Estraro anoncas pri rezultoj de la voĉdonado en dissenda inform-listo, novaĵlisto de la retpaĝo de REU (dum unu semajno post la fino de la voĉdonado) kaj Bulteno de REU.
- 3.5. Decidoj de la Konsilio (krom tiuj pri okazigo de REK kaj de la Konferenco) havas rekomendan karakteron por la membraro de REU.
- 3.6. La Konsilio rekomendas al la Estraro de REU la jarbuĝeton de REU, preparitan surbaze de aprobitaj projektoj.

4. Valido de la Provizora Regularo

- 4.1. La regularo estas akceptita de la 24-a Konferenco de REU la 16-an de majo 2009 kaj validas ĝis la sekva, 25-a Konferenco.
- 4.2. La 25-a Konferenco devos per sia decido definitive akcepti la Regularon, akcepti ĝin kun amendoj aŭ ĝin aboli.

ALTNIVELA AKCEPTO ĈE UNESKO

Tripersona delegitaro de UEA estis tre varme akceptita en Unesko lundon, la 8-an de junio. Ĝi konsistis el la konstantaj Unesko-reprezentantoj de UEA Barbara Despiney kaj François Lo Jacomo kaj el eksprezidanto Renato Corsetti. Antaŭ la vizito Prezidanto de UEA Probal Dasgupta sendis al Unesko detalan raporton pri la kontribuo de UEA al la Internacia Jaro de Lingvoj en 2008. La temaro de la Jaro estis multmaniere pritraktata en UEA kaj ĝiaj landaj asocioj. La plej pintaj kulminoj en tio estis la 93-a UK en Roterdamo en julio, kies kongresa temo kombinis la Jaron de Lingvoj kun la 100-jariĝo de UEA, kaj la konferenco en la Pariza sidejo de Unesko en decembro, kiu samtempe fermis la Jaron de Lingvoj kaj malfermis la Zamenhof-jaron.

La delegitaro de UEA estis unue akceptita de la programspecialisto Mauro Rosi. Montriĝis, ke li funde pristudis la dosieron de UEA, komisiite de s-ino Françoise Rivière, asista ĝenerala direktoro pri kulturo, al kiu ĝi estis direktita. Post preparaj diskutoj kun Rosi, la reprezentantoj de UEA estis akceptitaj de s-ino Rivière mem. Rosi resumis al la asista ĝenerala direktorino la raporton de UEA, ne forgesante elstarigi la rapidecon kaj efikecon, kun kiuj UEA organizis tradukadon de la inaŭgura mesaĝo de la Ĝenerala Direktoro de Unesko pri la Lingvojaro al kvardeko da lingvoj pere de Esperanto.

Dum la renkontiĝo kun s-ino Rivière la reprezentantoj de UEA prezentis al ŝi ankaŭ la proponon de UEA, ke la Jaro de Lingvoj ricevu daŭrigon en formo de Internacia Jardeko de Lingvoj. La asista ĝenerala direktorino trovis la ideon tre interesa, ne laste pro tio, ke laŭ ŝi la Kultura Fakto de Unesko estas nun pli ol antaŭe premata por agi favore al lingvoj. Dum la lasta parto de la renkontiĝo oni diskutis pri la eblecoj kaj la plej sekvinda vojo por antaŭenigi la ideon pri la Jardeko. En Unesko pri deklaro de temaj jaroj kaj jardekoj kompetentas la Ĝenerala Konferenco, al kiu nur la ŝtatoj-membroj rajtas fari proponojn. Sekve necesos silenta diplomatio kaj premagado por akiri la subtenon de sufiĉa nombro da ŝtatoj kaj por persvadi ilin fari proponon. La sekva Ĝenerala Konferenco, al kiu eblus submeti ĝin, estos en oktobro 2011. Sukceso tie povus do signifi, ke la Jardeko de Lingvoj daŭrus de 2012 ĝis 2021.

La 28-an de aprilo okazis A-nivela ekzameno de ĈALK. Ekzamena komisiono: Irina Gonĉarova kaj Nikolao Gudskov. Sukcese ekzamenigis du personoj:
1. Jelena Burmistrova ("bone");
2. Andreo Griĉik ("perfekte").
N. Gudskov, prezidanto de ĈALK

Gazetaraj Komunikoj de UEA

30-a MALFERMA TAGO KUN HISTORIAJ AKCENTOJ

Anna Löwenstein, verkistino kaj membro de la Akademio de Esperanto, estis la ĉefpreleganto de la 30-a Malferma Tago de la Centra Oficejo de UEA, kiu okazis sabate, la 25-an de aprilo, kaj allogis 65 vizitantojn. La domo de UEA estis konata al Löwenstein jam de ŝia oficistado en CO antaŭ trideko da jaroj. Ŝi faris du prelegojn. En la unua ŝi rememoris pri tiu tempo kaj aparte pri la virina agado de UEA, kiu tiam estis tre aktiva. En la alia prelego ŝi parolis pri sia verkista aktivado, prezentante interalie sian novan historian romanon *"Morto de artisto"*.

Kun la movada vivo en la venontjara kongreslando konatigis Juan Besada el Kubo, kiu prelegis pri la historio kaj nuntempaj apartaĵoj de la tiea Esperantomovado. La nederlanda esperantista paro Johan kaj Svetlana Derks rakontis pri sia jarkomenca instrua aktivado en Afriko kaj pri interesa projekto realigota en Burundio, pri kiu ili ricevis ideon dum sia vojaĝo. Douwe Beerda el Nederlanda Esperanto-Junularo prezentis la agadon de NEJ kaj la viglan retejon pri homaj rajtoj <www.homajrajtoj.org>.

Surpriza programero estis tri filmoj. Unu estis farita en la unua Internacia Junulara Kongreso en la nederlanda vilaĝo Groet en 1938, kie estis fondita Tutmonda Junulara Organizo, la posta TEJO. Du aliaj estis filmitaj de la brita esperantisto John Gbourne en IJK en Gdansk kaj UK en Varsovio en 1959. Gbourne donacis la originalajn 8-milimetrajn bendojn al UEA. La fondaĵo *Esperantic Studies Foundation* subvenciis kaj organizis ilian kopiadon sur DVD.

La Libroservo vendis librojn k.a. varojn sume por 1307 eŭroj. Plej multnombro (6 ekz.) vendiĝis *"La Asocio"*, artikolaro de Ziko van Dijk pri la historio de UEA, sekvata de *"Morto de artisto"* de Anna Löwenstein kaj la gvidlibro por KER-ekzamenoj *"Esperanto de nivelo al nivelo"* (po 5 ekz.), kaj la UEA-historio *"Utilas Estas Aliĝo"* de Ulrich Lins (4 ekz.).

Programeroj de la 30-a Malferma Tago estos spekteblaj rete ĉe <www.ipernity.com/home/97850>.

La venonta Malferma Tago de la Centra Oficejo okazos la 28-an de novembro kaj estos dediĉita al la 100-a datreveno de prof. d-ro Ivo Lapenna.

Gazetaraj Komunikoj de UEA

UEA LANĈIS RETAN FILMĴURNALON

La 15-an de majo 1998 estis dissendita la unua numero de Gazetaraj Komunikoj de UEA. Precize 11 jarojn poste la populara novaĵservo ricevis aŭdvidan kunulon, kiu nomiĝas “*UEA viva*”. Temas pri 10-minuta filmĵurnalo en YouTube kun mallongaj raportetoj pri aktualaĵoj el la vivo de UEA kaj TEJO kaj de la Centra Oficejo. Ĉiufoje oni prezentas ankaŭ novaĵojn de la Libroservo. Komence oni planas prepari “*UEA viva*” kun intervaloj de unu-du semajnoj. Gazetaraj Komunikoj plu aperos kiel antaŭe.

La lanĉo de la reta ĵurnalo “*UEA viva*” estas nova paŝo en la plivastiĝanta utiligo de modernaj komunikrimedoj en la agado de UEA, kiun antaŭvidis la Strategia Laborplano de la Asocio. Komence de majo UEA funkciigis retan kinejon en *Ipernity*, kie jam estas videblaj ok filmoj pri la programeroj de la aprila Malferma Tago kaj du historiaj dokumentoj pri la unua IJK en 1938 kaj pri IJK kaj UK en 1959. Iom post iom la kolekto de la reta kinejo estos plivastigata per aliaj filmoj. La ĵurnalo “*UEA viva*” troviĝas en <<http://www.youtube.com/UEAviva>>. La reta kinejo troviĝas en <<http://www.ipernity.com/doc/97850/home/video>>.

Por aŭtomata senpaga ricevado de Gazetaraj Komunikoj oni povas registriĝi kiel abonanto ĉe <<http://www.uea.org/dokumentoj/komunikoj/index.html>>.

Gazetaraj Komunikoj de UEA

SYLLA CHAVES FORPASIS

La brazila verkisto kaj pedagogo Sylla Chaves (1929-2009) forpasis la 30-an de majo, nur tri tagojn antaŭ sia 80-jariĝo. Li studis juron, komunikadon, kibernetikon kaj politikan sciencon. Li laboris ĉe UN en Novjorko kaj ĉe Unesko en Parizo kaj profesoris en la Brazila Lernejo pri Publika Administrado. Chaves lernis Esperanton en la 30-jaroj kaj ekaktivis en 1946. Li estis prezidanto de Brazila Esperantoligo en 1978-82.

En Parizo Chaves partoprenis en la *Esperanta kabaredo* de Raymond Schwartz. Ofta premiito en la Belartaj Konkursoj de UEA, li aperigis la poeziajn volumojn *Animo prisma* (1959) kaj *Por pli bona mondo* (1970). Chaves provizis la brazilan movadon per modernaj instruiloj: krom multaj lerno- kaj legolibroj, afiŝoj, aŭdvidaj materialoj, teatraĵoj kaj la volumo *100 jaroj da kantado en Esperanto* (1989), aperis de li amaso da diskoj kaj kasedoj, ĉiuj kun profesiaj muzikistoj. Li kompilis la 2100-vortan *Suplemento al la Granda vortaro Esperanto-portugala* de Ismael Gomes Braga (1989) kaj en 1991 aperis lia populara *Originala Esperanta bildvortaro*. Chaves estis membro de la Akademio de Esperanto en 1986-96 kaj Honora Membro de UEA ekde 1992.

Gazetaraj Komunikoj de UEA

PRELEGARO PRI BIBLIOTEKOKJ KAJ ARĤIVOJ

Lastatempe kreskis konscio pri la graveco de Esperantaj kaj ĝenerale planlingvaj bibliotekoj kaj arĥivoj, sed ankaŭ maltrankviliĝo pri ilia estonta sorto. *Oni devas agi, por povi sekure kaj kiom eble plej komplete transdoni la tre specifan spiritan heredaĵon al la estontaj generacioj, por ke ili lernu el niaj atingoj kaj eraroj kaj ne reinventu la radon*, skribas d-ro Detlev Blanke enkonduke al *Planlingvaj bibliotekoj kaj novaj teknologioj*. Temas pri aktoj de la kolokvo, kiu okazis en la Internacia Esperanto-Muzeo en Vieno en oktobro 2007, financita de Aŭstria Nacia Biblioteko (ANB) kun subteno de UEA kaj Instituto Hodler.

La volumo, redaktita de d-ro Blanke, enhavas naŭ prelegojn de fakuloj. Direktoro Herbert Mayer prezentas la Kolekton por Planlingvoj en ANB, kaj Detlev Blanke, la redaktinto, detale pritraktas problemojn, kiujn frontas la planlingvaj bibliotekoj kaj arĥivoj. Utho Maier kaj Karl-Heinz Schaeffer prezentas la Germanan Esperanto-Bibliotekon, kiu pasintjare 100-jariĝis. Christian Cimpa parolis en la kolokvo pri elektronikaj datenbankoj de bildoj, kun tiu de ANB kiel ekzemplo, kaj Árpád Máthé pri la aperonta bibliografio de periodaĵoj en aŭ pri Esperanto. Reinhard Haupenthal funde inventaras la situacion pri Volapük en arĥivoj kaj bibliotekoj. En la prelego de Miroslav Malovec temas pri Esperanto-bibliotekoj en Ĉeĥio kaj pri elektronikigo de libroj. Marek Blahuš proponas starigon de interreta superkatalogo kaj cifereca arĥivo de la Esperanta literaturo. La prelegaron fermas trarigardo de Barbara Pietrzak pri Esperantlingvaj arĥivaĵoj de Pola Radio.

Gazetaraj Komunikoj de UEA

SEMINARIO EN HARBINO

De la 23-a ĝis la 24-a de majo en Harbino okazis la 1-a Junulara Seminario en Esperanto. Tie viglas studenta grupo de esp-istoj, gvidataj de ilia instruistino de la Hejlundzjana (provinca) scienc-teknika instituto s-ino Song Ping. Ĉeestis la seminarion pli ol 60 samideanoj el diversaj lokoj de Ĉinio kaj Rusio (mi kaj Gennadij Ŝepĉenko). La seminaria temo estis “Junularo kaj Interpacigo”. Mi parolis pri la rusia junulara E-movado. Gennadij Ŝepĉenko prezentis la komputeran programon de kontrolo de lernado de E-to kaj 2 filmojn, tradukitajn al E-to (“Vij” kaj “Fabelo pri la Ora koketo”).

Dum la seminario ĉiuj partoprenantoj vizitis la lokon de invado de la japana armeo dum la 2-a mondmilito, turismis al Ĉarma Songhua-Rivero, Monumento kontraŭ Inundo, la Sankta Sofia Katedralo, la pitoreskejo “Suna Insulo” kaj trairis la gajan piediran Centran Straton.

En la Fermo s-ino Song Ping, instruistino de la He-

jlundzjana (provinca) scienc-teknika instituto, kie ŝi instruas Esperanton, adiaŭis la ĉeestantojn per varma parolo: “Tempo de du tagoj estas tre mallonga, sed nia amikeco longas kiel tero kaj ĉielo! Mi benas la prosperadon de nia Azia junulara Esperanto-movado!” Post la seminario ni dekoje buse pilgrimis al Maŭzoleo de Verda Majo en la urbo Jamusi.

Ni estis solaj eksterlandaj esperantistoj, pro tio oni al ni rilatis tre atente. Ĉinoj (kaj ankaŭ aliaj “orientuloj”) precipe estimas la postenojn de la konversacio. Do mi devis mencii en la vizitkarteto, ke mi krom prezidanto de E-klubo “Pacifiko” estas regiona reprezentanto de REU en Fora Oriento de Rusio, por plialtigi la nivelon de nia ĉeesto.

Aleksandr Titajev (Vladivostok)

JARLIBRO 2009 APERIS

Portreto de D-ro Zamenhof malfermas la ĉi-jaran Jarlibron de UEA omaĝe al lia 150-a datreveno. En la antaŭparolo Barbara Pietrzak, la Ĝenerala Sekretario de UEA, traktas la aktualecon de la ideoj de Zamenhof kaj tiujn de la Manifesto de Prago, kies teksto aperas apud la Esperanto-rezolucioj de Unesko.

Kun 1735 adresoj en 102 landoj la Jarlibro havas precize same multe da delegitoj kiel en 2008. Estas 52 ĉefdelegitoj, 965 lokaj delegitoj, 106 vicdelegitoj, 35 junularaj kaj 1309 fakaj delegitoj. Krome en Brazilo estas 5 regionaj delegitoj. La fakdelegitoj reprezentas preskaŭ 800 fakojn. En la unua parto, eldonita ankaŭ aparte kiel Gvidlibro 2009, aperas adresoj k.a. informoj pri la organoj, instancoj kaj servoj de UEA kaj TEJO, pri landaj kaj fakaj asocioj, akademioj, edukaj kaj kulturaj instancoj, bibliotekoj, ktp.

Individuaj membroj de UEA povas profiti de la informa trezoro de la Jarlibro ankaŭ rete. Krom facila uzebleco por rapida serĉo de delegitoj k.a. informoj, avantaĝo de la reta Jarlibro estas ĝia ĝisdateco. Pere de ĝi eblas krome sendi retmesaĝojn al delegitoj kaj akiri por si plusendan retadreson kun la finaĵo <@uea.org>. Uzantoj de la reta Jarlibro, kies kotizo rajtigas ricevi la revuon “Esperanto” aŭ “Kontakto”, povas legi ilin rete jam, kiam ili estas presataj. Por ekuzi la servon necesas registriĝi ĉe la retpaĝo <reto.uea.org>, alirebla ankaŭ per la ligilo “Jarlibro” sur la startpaĝo de <ww.uea.org>. Fine de majo tiu ĉi servo, enkondukita en aprilo 2005, havis 2120 uzantojn.

Gazetaraj Komunikoj de UEA

TRADICIA KONFERENCO

25-29.05.2009 en Moskvo okazis tradicia, jam la 64-a Moskva malferma konferenco de sciencistoj-esperantistoj. La kunsidoj tradicie okazis en halo de la Prezidentaro de Moskva unio de sciencaj kaj inĝenieraj sociaj organizaĵoj (str. Sadovaja-Kudrinskaja 18, metrostacio “Barrikadnaja”). Ĉiuj kunsidoj komenciĝis je la 19.00 kaj daŭris 2 horojn.

En la programo de la konferenco estis jenaj prelegoj:

25.05 – Esperanto kaj revuo “Ĉirkaŭ la mondo” (E.Budagjan);

26.05 – El sperto de inĝeniero-konstruisto (V.Pokrovskij);

- 27.05 – Valerij Brjusov (V.Edelštejn);
 27.05 – Poetoj de arĝenta epoko (E.Tarhan);
 28.05 – La konferenco de REU kaj ĝiaj rezultoj (M.Ĉertilov);
 29.05 – Pri tradicia renkontiĝo de esperantistoj de Uralo kaj Siberio “EsPrimo”
 (S.Smetanina)

La prelegoj estis faritaj en du ligvoj: la rusa kaj Esperanto. La sekva 65-a Konferenco okazos 24-28.08.09 en la sama loko. Sinproponojn por la partopreno bonvolu sendi al la adreso de REU.

Mikaelo Ĉertilov (Odincovo)

NOVAJ REU-MEMBROJ POR 2009

DUMVIVA MEMBRO

Bojĉin Jevgenij (Hebrea aŭtonoma regiono)

Dankon al Aleksandr Osincev pro aparta donaco al la kaso de REU!

INDIVIDUAJ MEMBROJ

Arbekova Katerina (Novosibirsk), Blinov Aleksandr (Ĉeboksari), Bokarjova Antonina (Moskvo), Ĉinĉenko Anatolij (Krasnodar), Glaznica Tatjana (Ĉeljabinsk), Grigorjevskaja Natalja (Ŝumerlja), Grigorjevskij Andrej (Ŝumerlja), Ĥomjakov Igorj (Tverj), Ĵirnova Jekaterina (Krasnojarsk), Korĉagin Vladimir (Moskvo), Lariĉev Vladimir (Moskvo), Lisova Natalija (Moskvo), Merkulov Vladimir (Moskvo), Najmutdinova Lidija (Ĉeljabinska reg.), Osincev Aleksandr (Jekaterinburg), Osokin Aleksandr (Sankt-Peterburg), Ŝilo Gennadij (Moskvo), Titkov Ivan (Moskva reg.), Vasiljev Vladimir (Sankt-Peterburg)

FAMILIAJ MEMBROJ

Blinova Julija (Ĉeboksari), Glaznica Natalja (Ĉeljabinsk), Mironova Irina (Moskvo), Tuhvatullina Liana (Moskvo)

ALIĜINTAJ KOLEKTIVOJ

Moskva E-klubo “EK-MAŜI” (+19 membroj): *Baŝlikova Anastasija, Ĉajka Oleg, Derbasov Miĥail, Fjodorova Anna, Gergeŝan Roman, Ĥaminskij Miĥail, Ĥlabistov Georgij, Kanarskaja Tatjana, Kanarskij Ivan, Kokorev Dmitrij, Kuljkova Ljubovj, Larionov Sergej, Laŝin Svetozar, Legornev Aleksej, Li Anastasija, Nikonov Dmitrij, Sidorova Valentina, Stepanov Andrej, Volkova Jekaterina*

Samara Esperanto-organizo (+3 membroj): *Aksjonov Aleksandr, Buklovskaja Tatjana, Iksanov Farit*

Sankt-Peterburga E-societo “Espero” (6 membroj): *Dudĉenko German, Ejst Svetlana, Kosarev Vladimir, Kraĵuĥin Sergej, Ovĉinnikov Valentin, Smolenkin Nikolaj*

Volgograda E-klubo “Espero” (+4 membroj): *Belozjorova Jevgenija, Loskutova Nadeĵda, Miroŝniĉenko Oljga, Ŝapceva Nadeĵda*

Plena aktuala listo de la membroj troveblas en la ttt-ejo de REU laŭ la adreso <<http://reu.ru/index.php?dok=membrolisto>>.

KOTIZOJ DE REU/REJM POR 2009

Individua kotizo – 120 rub. (por Rusio kaj aliaj landoj de KŜŜ; por ceteraj landoj – 12 eŭroj), inkluzivas la membrokarton, Jarlibron/Manlibron de REU, REU-bultenon kaj aliajn informojn de REU, voĉdonrajton en REU-Konferenco, rabatojn ĉe uzo de REU-servoj kaj en aranĝoj de REU/REJM.

Dumviva kotizo – 3000 rub. (por Rusio kaj aliaj landoj de KŜŜ; por ceteraj landoj – 300 eŭroj) – ĉio la sama dum la tuta vivo.

Familia kotizo – 40 rub. (la membrokarto, voĉdonrajto en REU-Konferenco, rabatoj ĉe uzo de REU-servoj kaj en aranĝoj de REU/REJM); la familiajn kotizojn rajtas pagi samadresaj parencoj de individuaj aŭ dumvivaj membroj.

Rabatita individua kotizo – nelaborantaj gejunuloj kun la aĝo malpli ol 26 jaroj pagas 50% de la kotizo.

Subtenkotizoj (ĉio la sama kiel por la individua kotizo): *REU-subtenanto* – duobla individua kotizo; *REJM-patrono* – duobla individua kotizo.

Kolektiva membrokotizo – 40 rub. por ĉiu aligita membro (la aliĝintaj kolektivoj pagas minimume por 5 aligitaj membroj), inkluzivas po 1 ekzemplero de REGO kaj Jarlibro/Manlibro de REU por ĉiu komenciĝinta deko de la aligitaj membroj, aliajn informojn de REU por la kolektivo; la membrokartojn, voĉdonrajtojn en REU-Konferenco, rabatojn ĉe uzo de REU-servoj kaj en aranĝoj de REU/REJM por la aligitaj membroj.

Aliĝkotizo – 200 rub., unufoje pagata de nova aliĝinta kolektivo. La jamaj aliĝintaj kolektivoj ne pagas ĝin. La nova kolektivo iĝas regiona organizaĵo de REU kaj laŭpete ricevas dokumenton pri tio. Se la organizaĵo ne pagas kotizojn por aliĝintaj membroj dum du sinsekvaj jaroj, ĝi estas konsiderata likvidiĝinta kaj poste devus denove aliĝi.

Rabatita abono de REGO – 230 rub. (ekster Rusio – 15 eŭroj), por ĉiuj membroj. La dumvivaj membroj, kiuj pagis sian kotizon en 2001-2003, plu ricevados REGOn sen aldona pago.

Membri en REU oni rajtas ekde la aĝo 18 jaroj; 14-17-jaruloj rajtas aliĝi kiel kandidatoj.

Ĉiuj membroj de REU kun la aĝo malpli ol 31 jaroj aŭtomate iĝas membroj de la junulara sekcio REJM (Rusia Esperantista Junulara Movado) kaj ricevas voĉdonrajtojn en REJM-voĉdonoj.

Membroj de REU iĝas aligitaj membroj de Universala Esperanto-Asocio, la malpli ol 31-jaraj – ankaŭ de TEJO.

Aliĝilojn, rublajn kotizojn kaj rabatitajn abonpagojn por REGO kaj “Komencanto” sendu (poŝtmandate) al: **Чертилову Михаилу Константиновичу, а/я 21, Одинцово-6, 143006 Московская область**. La eŭraj kotizoj pagendas al la konto **reua-p** ĉe UEA. (Pri pliaj pagmanieroj informiĝu ĉe Mikaelo Ĉertilov rete <membreco@reu.ru>, telefone +7-916-2019437 aŭ poŝte laŭ la supre indikita adreso.)

Eksciu, ke...

TIĤVINAJ ESPERANTISTAJ METIEJOJ – JAM BALDAŬ!

Baldaŭ – la 12-an de julio ekos la plej granda ĉi-jara rusia E-arango – Tiĥvinaj Esperantistaj Metiejoj (TEMoj). Jam kristaliĝis la aro de metiejoj, kiuj formas la programon de TEMoj:

– **Lingva Metiejo** enhavos kelkajn prelegojn, paroligajn kursojn, tradukistan seminarion, kvizon pri E-literaturo...;

– **Luda Metiejo** restas dume “know how” de la gvidanto Mikaelo Lineckij, kiu garantias, ke ĝi estos interesa kaj utila;

– **Movada Metiejo** prezentos ekspozicion de artikoloj “Pro et Contra”, nature sekvantan ĝin diskuton pri argumentado por Esperanto, alian diskuton “E-o en komerco”...;

– **Muzika Metiejo** ĝojigos per kantoinstruado de kelkaj famaj espaj kantistoj, prelegserio pri klasika muziko, koncertoj de Andrej Obrezkov, Mikaelo Povorin, Evelina Sokolova, Sergej Straŝnenko...

esperantistoj ĉiam trovas en Tiĥvin varman akcepton de la mastroj kaj riĉan interesan E-programon; en la foto – partoprenintoj de REK-EoLA en marto 2007

– **Sporta Metiejo** garantias ĉiutagan matenan gimnastikon kaj same ĉiutagan sportan horon kun maratono, naĝado, pilkludoj k.a.;

– **Vivo-Metiejo** malkovros vicon da vivhistorioj – instruaj, amuzaj, primeditindaj;

– **Vojaĝa Metiejo** – nu, memkompreneble!

Kelkaj aliaj ekstermetiejoj “najloj” de la programo restu dume ne afiŝitaj, por ke la partoprenintoj havu iom da surprizoj. Dume en la listo estas 75 aliĝintoj. Aliĝu ankaŭ vi, se ĝis nun vi ne faris tion! La aliĝilo kaj bezonataj informoj estas troveblaj ĉe <http://notlibro.info>. Venu, vidu, partoprenu!

Ni devas informi tamen, ke jam estas okupitaj ĉiuj luksaj apartamentoj kaj ĉiuj kvarlitaj ĉambroj. Restas lokoj nur en la seslitaj kaj en la “studentejoj”. Eblas veni ankaŭ kun propra tendo.

La Duan Informleteron ricevos nur la aliĝintoj.

LOT (Loka Organiza Teamo)

EVENTOJ EN TIĤVIN

La 6-an de junio omaĝe al la 210-a naskiĝtago de Aleksandr Puŝkin en la urba publika legejo por kelkdek poeziŝatantoj okazis prelego de Mikaelo Bronŝtejn pri la verkoj de Puŝkin, tradukitaj en Esperanton. Aparte interesa estas, ke la 35-minutan prelegon sekvis pli ol horo da demandoj-respondoj. La plej populara distrikta ĵurnalo “Divja” publikigis grandan artikolon pri la evento, titolitan “Puŝkin parolas en Esperanto”.

La 12-an de junio okazis tradicia elurbiĝo de Tiĥvina Esperanto-klubo, kiun partoprenis 14 personoj – multe malpli ol en la pasinta jaro. La programo tamen estis ne malpli vigla kaj atentokapta. Ludon “Kiu scias pli da vortoj en Esperanto” gajnis la

teamo “Dekstraj” (Sergej Belov, Elena Loĵkina, Marina Koroteckaja) kun ununura stumblo ĉe la vorto “laŭbo”. Vera Vlasova prezentis koncerteton el la kantoj de Bulat Okuĝava, preparitan por internacia turneo, okazonta finjunie. Uzante la okazon, la partoprenantoj vizitis neforan monumenton por defendintoj de la urbo en 1941. Ne mankis tradiciaj ŝaŝlikoj kaj tostado je kelkaj festoj, i.a. la 27-a datreveno de la esperantista familio Tatjana kaj Aleksandr Belov.

Mikaelo Bronŝtejn (Tiĥvin)

GERMANA E-ASOCIO INAŬGURIS OFICEJON EN BERLIN

Multjara revo de Germana Esperanto-Asocio (GEA) realiĝis: la 4-an de aprilo GEA-prezidanto d-ro Rudolf Fischer povis senvualigi ŝildon, kiu atentigas, ke tie ĉi, en *Einbecker Strasse 36, Berlin-Lichtenberg*, nun estas la nova tutlanda oficejo de GEA. Samtempe ankaŭ Julia Hell por Germana Esperanto-Junularo (GEJ) kaj Peter Kuhnel por Esperanto-Ligo Berlin senkovrigis pliajn ŝildojn, kiuj montras, ke ankaŭ tiuj du Esperanto-organizoj hejmas en la sama loĝejo.

Per tio finiĝis grava etapo: iom post iom renovigi la sufiĉe kadukan domon, kiun posedas la konata esperantisto Johano Pachter. Kiam antaŭ pli ol tri jaroj granda incendio detruis la tegmenton de la konstruata domo, ĉiuj revoj ŝajnis esti vanaj. Sed per obstina laboro Johano Pachter, Peter Kuhnel kaj Martin Schaffer, ĝenerala sekretario de GEA, tamen realigis la rekonstruadon, kaj oni eĉ povis alkonstrui plian tegmentan etaĝon.

Manko de tutlanda centro kaŭzis ĝis nun multan laborperdon per la dissemiteco de materialo kaj disdivido de centraj taskoj al aktivuloj dise vivantaj en tuta Germanujo. Dum 2009 GEA intencas reorganizi sian laboron, helpe de la “Berlina Oficejo” (BerO). Tiu nomo estas jam tradicio, ĉar GEJ ĝin uzis jam antaŭe, kiam BerO servis kiel GEJ-centro dum periodo interrompita per la incendio.

Kune kun la inaŭguro de la Berlina Oficejo GEA ekhavis sian kvaran dungiton. Temas pri Henryk Wenzel, kiu rolos kiel oficejestro kaj transprenis multajn administrajn kaj informajn taskojn. La financado de tiu kuraĝa elpaŝo de GEA estas sekurigita por iom pli ol unu jaro, danke al donackampanjo “mecenato serĉas mecenatojn”, kiu havigis pli ol 14.000 eŭrojn al GEA. Krome la Fondaĵo de Familio Fischer kontribuas jare per ĉirkaŭ 1.200 eŭroj.

Ĉio tio tamen ne sufiĉos por garantii stabilan ekonomian staton dum pli longa tempodaŭro. GEA planas altigi la nombron de pagantaj membroj kaj precipe aliri sukcese diversajn subvenciajn fontojn, ankaŭ de Eŭropa Unio. Nur tiam la celo plivastigi Esperanton povos realiĝi, helpe de la nova oficejo.

Germana Esperanto-Asocio

RENKONTIĜO EN VOLGOGRAD

Meze de majo kelkaj instruistoj de la germana lingvo estis invitataj al la metodika seminario en Volgograd, aranĝita de la ambasado de Aŭstrio. Dum tiu seminario ni lernis novajn metodojn de instruado lingva. Necesas diri, ke multaj el ili taŭgas por E-instruado. Ni nepre uzos ilin en nia klubo.

Dum tiu vojaĝo al la heroo urbo mi vizitis ne nur mian amikinson Tatjana Vtorova, sed ankaŭ urban E-klubon, gvidatan de Valentina Spicina. Por la renkontiĝo kunvenis ok klubaninoj. La programo estis preparolita anticipe. Valentina rakontis pri la klubo “Espero” (ĉar en la urbo ekzistas kelkaj kluboj pro la longeco de Volgogrado laŭborde de Volgo) kaj montris multajn interesajn fotojn. Plezurigis la albumo, farita de Vera Dumler. Ankaŭ mi informis la ĉeestantojn pri VER-14 apud Samara. Poste la klubaninoj interesiĝis pri ludoj, kiuj estis alportitaj konforme al nia anticipa interkonsento.

Kie kunvenas virinoj (la sola viro estis Doktoro Esperanto, kiu rigardis nin de sur la muro en la klubejo), tie temas ofte pri poezio. Kaj ni verkis hajkojn kaj deĵurnetojn pri diversaj temoj. Tre interesajn versaĵojn verkis Ljudmila Bikova.

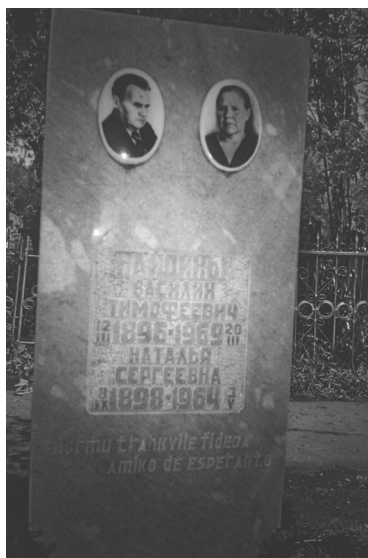
Plezure ni ludis lotludon por novuloj “Tabelaj vortoj”, kiun preparis por ni antaŭ kvin jaroj Jelena Mitrofanova. Finfine aperis du ĉarmaj junulinoj Anastasija Taldikina kaj Marija Ŝaligina, kiuj estis organizantoj de laŭvica Lingva Festivalo en Volgograd. Post tradicia teumado kaj komuna fotado la volgogradanoj gvidis la gaston tra la urba parto Sarepta, kie troviĝas ilia klubejo. Estas interese, ke Sarepta estis fondita de germanoj kaj havas propran historian muzeon, en kiu situas la klubejo. Survoje ni faris multe da fotoj.

Ambaŭ kluboj interkonsentis pri komuna laboro kaj interŝanĝo de sperto.

Margarita Karceva (Uljanovsk)

en la klubejo

E-SURSKRIBO SUR MONUMENTO

Sur la apuda foto vi povas vidi monumenton sur la tombo de Vasilij Timofejevič Najdin kaj lia edzino. Ĉi-jare printempe pasis 40 jaroj post lia morto. Li estis mia unua E-instruisto kaj gvidis dum preskaŭ 20 jaroj la sektion de esperantistoj ĉe la krasnodara urba Domo de sciencistoj kaj inĝenieroj. Li ofte gvidis tie E-kursojn, kiujn finis, ekzemple, bedaŭrinde jam forpasinta Sergej Kocarj, iama prezidanto de la urba E-organizaĵo.

V.T.Najdin lernis Esperanton dum la 20-30-aj jaroj en iu krasnodara teknikumo. Li korespondis kun pli ol 40 gesamideanoj el ĉirkaŭ 30 landoj, kolektis poŝtmarkojn, bildkartojn kaj esperantaĵojn el la tuta mondo. Li kolektis ankaŭ alilandajn monerojn, dank' al kio mi trovis lin en 1965 kaj eksciis pri Esperanto. Poste

Najdin konsilis al mi akiri lernolibrojn de A.B.Zisman kaj de A.A.Kerner, kaj mi koresponde lernis la lingvon (ĉar loĝis 60 km for de Krasnodar).

Tamen mi speciale volas atentigi pri la tombo-monumento de la geedzoj Najdin, ĉar sur ĝi estas malsupre la surskribo en Esperanto: “Dormu trankvile fidela amiko de Esperanto”. Ĉu estas ie en Rusio sur tombo de iu alia esperantisto simila surskribo en nia kara lingvo?! (Se iu scias, bv informi al REGo – La red.) Eble ne, mi ne aŭdis pri tio dum mia 42-jara E-vivo.

Tiun surskribon faris (klopodis, por ke iu faru) samideano de V.T.Najdin, Andrej Ivanovič Punjko, unu el elstaraj kubanaj esperantistoj, kiu ankaŭ jam forpasis. Punjko havis eĉ leteron de la Majstro L.L.Zamenhof, ricevitan en 1914 responde al lia letero al la aŭtoro de Esperanto. Nun, bedaŭrinde, ne plu vivas tiuj veteranoj, kiel Dombrovskij, Neĉipajevskij, Popov, Tupijanc; eĉ el iliaj gelearnantoj restis nur du – Ergard Ĥomiĉ, 75-jara, kaj mi, aprile fariĝinta pensiulo.

Anatolij Ivassenko (Krasnodara reg.)

ESPERANTOLOGIA DISERTACIO EN PETERBURGO

La 23-an de aprilo 2009 en kunsido de konsilio pri defendo de doktoraj kaj kandidataj disertacioj ĉe la Sankt-Peterburga Universitato estis prezentita kandidata disertacio “Prononca normo en Esperanto” de la peteburga filologo Oksana Viktorovna Burkina. Ŝi sukcese defendis la disertacion. La prezenton de ŝia esperantologia disertacio sekvis vigla diskutado, en kiu oni menciis tre altan sciencan nivelon de la prezentita verko kaj gravan rolon de tiu kaj tiuspecaj esploroj por moderna ĝenerala lingvistiko. La aŭtoro de la disertacio ricevis proponojn publikigi ĝin parte aŭ plene en fakaj periodaĵoj kaj libroforme.

La Balta Ondo

ORATORA KONKURSO EN BJALISTOKO

Ankaŭ en la 94-a UK en Bjalistoko okazos Oratora Konkursio por la junularo. La precizaj dato kaj loko estos anoncigitaj en la Kongresa Libro. Rajtos partopreni gejunuloj ĝis 30-jaraj, kiuj aliĝis al UK. Partopreno estos senpaga, sed la kandidatoj devos skribi anonci sin minimume unu tagon antaŭ la konkurso al la estrarano pri kulturo s-ino Claude Nourmont <moonmont@pt.lu>.

La junaj oratoroj povos elekti unu el jenaj tri temoj:

- Krei pacan ponton inter la popoloj: Zamenhof hodiaŭ;
- Ekonomia krizo, ekologia krizo: ĉu solvoj?;
- La rolo de parolarto kaj retoriko en la nuna mondo.

La unua temo estas tiu de la 94-a UK ĝenerale. La dua evidente rilatas al la aktuala situacio en la mondo. La tria alternativo estas omaĝo al la 100-a datreveno de Ivo Lapenna, mem elstara oratoro, la aŭtoro de la verko *Retoriko* kaj iniciatinto de la Oratora Konkursio.

Oni parolu libere, sen antaŭpreparita teksto, sed oni rajtos uzi memorigajn notojn. La maksimuma daŭro de parolado estos 10 minutoj. La paroladojn oni takos el vidpunktoj enhava, lingva, stila kaj laŭ la ĝenerala sinteno de la kandidato kiel oratoro. Ĉe la retpaĝo <uea.org/dokumentoj/regularo_oratora_konkursio.html> troveblas kompleta regularo de la konkurso.

Gazetaraj Komunikoj de UEA

VERDA KANOTO SUB VERDA FLAGO

Tradician aprilan kanotan ralion nia turisma klubo “Vezdeĥod UAZ” komence planis laŭ la rivero Majna. Sed esplorteamo raportis, ke tiumomente la rivero ne taŭgas por flonado: tre malmulte da akvo kaj multe da obstruktoj. Tial ni elektis la riveron Bariŝ, kiu serpentumas en nordokcidenta parto de Uljanovska regiono. La kanotado okazis de la 17-a ĝis la 19-a de aprilo 2009. Ĝin partoprenis 32 personoj (inter ili estis 9 junulinoj). Mian kanoton kun E-flago mi nomis “Stelo”.

Laŭ komplikeco de trapaso la rivero Bariŝ estas tre simpla: la negrandajn obstruktojn ni facile ĉirkaŭiris, la rivero ne havas subakvajn rokojn, la distanco de kanotado proksimumis 50 kilometrojn. Pro tio survoje ni admiris la naturon. Laŭlonge de la bordoj estis multaj arboj, lerte ĉirkaŭmanĝitaj de kastoroj. Vetero, kiel virino, estis malkonstanta kaj enigma: antaŭ tagmanĝo brilis suno, kaj poste jen pluvis, jen hajlis, jen neĝis. Vespere blovis skuala vento, nokte frostis.

Ni finis nian kanotadon apud la vilaĝo Bariŝskaja Sloboda. Tie Bariŝ enfluas la riveron Sura. Sabate dum vespera voĵhalto niaj novuloj estis solene baptitaj kiel turistoj-akvuloj. Ĉiuj turistoj ricevis dozon da vigleco kaj bona humoro.

Sergeo Abramov (Uljanovsko)

Kruko eniras la kuirejon: Jonjo, mi estas sen groŝo en poŝo. Ĉu vi povus pruntedoni al mi iom da mono?

Jozefino: Por kio?

Kruko: Mi ĵus rememoris ke morgaŭ estas la naskiĝdato de via patrino.

Jozefino kontentas: Vi rememoris! Bone, jen kelkdek eŭroj.

Kruko: Dankon, karinjo. Nun mi povos iri al la drinkejo por eviti ŝin!

(esperanto-anekdotoj)

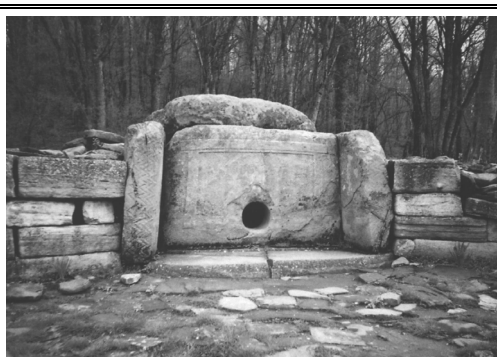
Skribis dua, kun rigardo
Glime flama:
Devas esti laborardo,
Sed teama!
Ni areton akuratan
Mobilizu
Por ke ili nunan staton
Analizu,
Kaj per streĉa cerbatako
Venu solvo, sed ne kako.

Sed la tria, plej zorgema
Pri l' afero,
Skribis: – Venu sen problem' al
Malapero!
Reprogresos la agado
Nur diskrete
En senkarna hombrigado,
Do – enrete.
Kaj aŭdiĝis laŭta hiko
De la majstro Ludoviko.

Sed ekkriis la medio:
Ĉesu hiki!
Ni aktivos en pedio
Kaj en Viki,
Ĉar eĉ ĉe l' amaskunveno
Plej komforta
Ni ekriskas pro l' veneno –
Gripo porka!
Por ne iĝi la fantomoj
Estu ni enrete homoj!

Espanino simpatia
Dum kunsido
Ĵus demandis min pri mia
Nuna vido.
Do ekpaŭtas mi suspire
Kaj ektremas,
Ĉar ĉe l' inoj mi eĉ mire
Ne blasfemas,
Sed forestas deca verbo
Por l' afer' en mia cerbo.

16.05.2009

Sur la foto videblas unu el la dolmenoj, kiuj abundas ĉe Gelengik, la loko de la julia tendaro GelERT. La dolmenoj havas aĝon de 3 ĝis 5 mil jaroj, iliaj deveno kaj destino estas misteraj, ĝis nun sciencistoj kaj esoteristoj disputas pri tio. La partoprenontoj de GelERT certe ekskursos al la dolmenoj kaj povos ekscii multon interesan pri ili.

Anatolij Ivasko (Krasnodara reg.).

Mikaelo Bronŝtejn

Lecionoj por knabo¹

Iam mi estis knabo, vivanta en mia knaba mondo. La bela epoko estas pasinta tiom delonge, ke foje mi ne kredas pri iama ekzisto de ĝi en realo. Sed se ĝi ekzistis, do tie estis ankaŭ la knabinoj – enigmaj, ne ĉiam kompreneblaj estaĵoj. Eble ankaŭ nin, la knabojn, ili opiniis strangaj. Ni kreskis kune en la mondo, kaj komprenojn, bezonatajn por la posta kunvivo, tiutempe ni povis ĉerpi nur el propraj spertoj, personaj travivaĵoj. En mia nuna grizhara aĝo iom post iom mi selektis kaj kunmetis ĉi-subajn rememorojn pri la knabaj spertoj. Parto de la rememoroj estas mia, alian parton mi havas dank’ al miaj amikoj aŭ konatoj. La priskribataj okazaĵoj bildigas maturiĝon de la knabo kaj eble povus suflori ion utilan al la nuntempa knabaro ĉe meditado pri ia problemo aŭ ago.

Sed hezitoj obsedas min. Ĉu indas? Pli ol duonjarcento dividas la modernan mondon de nunaj knaboj disde mia knaba mondo. Ĉu la nuntempa knabo ricevos ion utilan, ekskursante tien – en la epokon de kabanoj, ĉiutaga duonmalsato, manko de konvena eduko? En la epokon sen televido, sen komputiloj, sen poŝtelefonoj? Sen diskotekoj, drogoj, MP3?

Plej verŝajne, tiuj ĉi skizoj aspektos por la nuntempa knabo iaspeca kuriozaĵo el la praepoko. Sed eble lia avo trovos ĉi tie kelkajn travivaĵojn el sia infanaĝo kaj... kaj viŝos larmeton.

* * *

Ne tre klare mi rememoras mian unuan konscian ekinteresiĝon pri la knabinoj, sed ĝuste fiksas la cerbo, ke io okazis al mi en mia kvara vintro.

... En mia hejmo, en bone hejtita samana² kabano mi kuradas senpantalone. Ne estus racie, se mi malpurigus mian solan pantalonon ĉe mia enhejma diboĉado – estas opinio de panjo. Tamen tiuvespere ŝi devigas min vestiĝi, spite al mia plorprotestado.

– Jankele, – ŝi diras tenere. – Obeu la panjon. Post kelka tempo alvenos gastoj – via oĉjo Herŝl, via onjo Rivka... ho jes, kaj via kuzino Fejgele! Ŝi estas tre-tre linda knabino! Do vi absolute ne rajtas resti senpantalona!

– Ha-ha! – respondas paĉjo, portanta surtablen karafon kaj glasetojn. – Jankele prave protestas – ne endas havi pantalonon antaŭ linda knabino...

– Ĉesu, Mojshe! – pace sed laŭte diras panjo. – Bone, ke la knabo ne komprenas viajn malprudaĵojn.

Mi ne komprenas. Mi fajfas pri iu-tiu linda knabino. Mi ne volas esti enpantalonigita kaj ploregas dum panjo trankvile, fojfoje fortatire faras la aferon, laŭ ŝi nepre bezonatan. Ŝi sukcesas finpaki min en mian pantalonon kaj viŝi miajn nazmukojn kaj larmojn per tuko ĝuste je la momento, kiam de ekstere aŭdiĝas neforta frapetado fenestren. Panjo lasas min, mi haste retiriĝas en nian dormoĉambreton kaj kaŝas min transporde.

En la unua ĉambro malfermiĝas la enirpordo, enlasante vaporon, malvarmon kaj

¹ Fragmentoj; plene la verko aperos ĉe la eldonejo “Impeto” (La red.)

² Samano – memfaritaj brikoj el argilo, pajlo kaj sterko.

aron da voĉoj. Mi scivoleme elrigardas.

– Hej, Janĉjo! – krias, min rimarkinte, mia grandega barbohava oĉjo Herŝl. – Venu-venu! Konatiĝu kun via kuzino!

– Venu, vulpido! – vokas onjo Rivka kun rido, malbutonumante la pelton. – Venu al ni!

Inter ili staras estaĵo nigrokula en trikita lana ĉapeto. La okuloj rigardas min gaje... jes, ili logas min! Sed eĉ pli logas min du vangoj de mia kuzino Fejgele. Pro la promenado en la frosto ili estas ruĝaj kun blanketo, kiel miaj ŝatataj pomoj! Ial tiu ĉi komparo, farita nevole en mia kapo, kuraĝigas, ardigas min. Mi abrupte ekkuras al mia kuzino. Ho, ŝi estas pli alta ol mi, versimile, je kapo kaj duono, sed tio ne gravas! Mi saltetas supren, ŝmace tuŝas per lipoj la dekstran pomon, forkuras kaj plonĝas mallumon de la dormoĉambro. Tie mi faras kurrondon, aŭdante ridegon el la hela ĉambro, elkuras denove, proksimiĝas al Fejgele, salte kisas la alian pomon kaj... falsidiĝas surplanke.

La plenaĝuloj ridegas. Plorpreta mi sidas sur la planko, rigardante ilin; miaj lipoj tremas, larmoj estas post momento aperontaj el miaj okuloj... sed Fejgele klinas sin al mi, levas min de sur la planko, kisas ambaŭ miajn vangojn, kaj... mi metas la kapon sur ŝian bruston. Mi degelas!

* * *

Ses jarojn mi jam havas. La nova jaro alportas atendon de eklerno. Mi devas iĝi lernanto aŭtune, do la parencaro decidas, ke mia kuzino Fejgele vizitu min de februaro ĝis majo dufoje en semajno. Mi jam legas libere, sed ŝi devas firmigi miajn sciojn pri lego ruse kaj ukraine, iom instrui al mi matematikon kaj plibonigi mian skribmanieron. Antaŭe pri ĉio ĉi okupiĝis mia panjo, sed nun ŝi havas tro da okupoj en sia ofico.

Mi ĝuas la lecionojn de Fejgele, mi atendas ilin kun tremanta koro. Tamen ne, kun tremanta koro mi atendas ŝin. Ŝi estas mia unua ekkonsciita amo. Iam mi konfesas al panjo, ke mi amas mian kuzinon. Panjo aprobas, ŝi diras, ke jes, mi nepre devas ami la kuzinon. Mi scivolas tamen, kial mi nepre devas. Ĉar ŝi estas mia kuzino, klarigas panjo. Mi ne estas kontenta pri tiu respondo, mi oponas, ke mi restus amanta Fejgele, se eĉ ŝi ne estus mia kuzino. Panjo ridas. Ja jes, Fejgele estas vere aminda knabino, ŝi diras. Ne estos problemo trovi fianĉon por ŝi. Estas io nova por mi. Kian fianĉon, mi demandas. Por kio fianĉon?! Do, diras panjo, ŝi estas via kuzino, sed ŝi devos iĝi ies edzino. La mia, mi diras kun absoluta certeco. Panjo ridas. Kiam venos via tempo, Jankele, vi elektos la plej ĉarman fianĉinon en la mondo, ŝi diras. Mi estas konsternita. Mi ploras. Mi protestas. Mi neniun volas krom Fejgele. Vere, Fejgele estas ĉarma kaj aminda. Ĉe siaj dek kvar jaroj ŝi havas densegan rebrile nigran hararon. Mi vidis – foje panjo estis kombanta ĝin por poste aranĝi harplektaĵon. Ho, tiu harplektaĵo atingas la zonon! Ŝia vizaĝo kun grandaj, profundaj nigraj okuloj, kun eta nazo, kun freŝe rozkoloraj vangoj, ŝia staturo, ŝiaj tenerplenaj manoj – ĉio ĉi ravas min ĝisfunde. Kaj mi ne komprenas kial estas por mi plej ravaj tiuj du elstaraĵoj, ekkreskintaj subite sur ŝia brusto. Mi scivolas, sed mi timas demandi.

Fejgele alvenas marde kaj jaŭde vespere. Ni sidas ĉe la trouzita skribotablo, kiun

paĉjo ie akiris speciale por mi kaj pene instalis en la dormoĉambro. Tablolampo lumigas mian makulitan kajeron; ĉiufoje mi nevole ĵetas inter mia aĉa skribaĵo unu-du, eĉ tri gutetojn da inko. Sed Fejgele havas paciencon. Neniam ŝi mokas min. Nur ŝi postulas nun, ke mi nomu ŝin Faja aŭ Faina – tiel oni nomas ŝin en la lernejo. Mi diras al ŝi, ke Faina pli plaĉas al mi – tio estas kiel feino. Bone, ŝi diras kun rideto. Sed ankaŭ mi, ŝi diras, devas elekti, kiel mi prezentu min en la lernejo. Tie mi ne povas esti Jankele, ŝi diras. Jes, mi respondas, en la strato oni nomas min Jaŝko. Tion ŝi ne ŝatas. Ŝi volas, ke ĉiuj nomu min Jan, aŭ Janko. Bone, se ŝi volas, mi insistu pri tio.

– Janko! – ŝi diras nun. – Mia bona knabo, mi petas vin esti pli atenta! Nu, kion vi faris?! La tasko estas bone solvita, perfekte, sed vidu – denove du makuloj! Ne prenu tro da inko sur la plumon, aŭ skuetu ĝin super la inkujo antaŭ porti kajeren...

– Mi kulpas, Faina... – tiajn vortojn mi diras nur al ŝi, neniam al panjo aŭ paĉjo. – Mi kulpas, mi zorgos ne plu fari makulojn.

– Do bone, – ŝi diras. – Ni venu al lego. Vi devas legi nun vican ĉapitron de “Doktor’ Ajdolor”.

– Sed mi jam finlegis la tutan libron! – mi diras.

– Aj, bravulo! – laŭdas Faina kaj karesas miajn harojn. – Mi scias, ke vi ŝatas legi. Sed vi devas trejni vin ankaŭ pri voĉlego – vi devas legi bele, elokvente. Kion vi ŝatus legi por mi?

– Faina... – diras mi, fiksrigardante ŝian bruston.

– Kion do? – ŝi rimarkas mian rigardon kaj ruĝiĝas. – Ne rigardu!

– Faina... – mi ripetas. – Kio kreskas tie, ĉe vi?

Ŝi silentas. Ŝi ruĝiĝas eĉ pli. Iel strange ŝi rigardas min.

– Do... – ŝi respondas fine. – Mi estas knabino. Kreskas tie miaj mamoj, samkiel ĉe via panjo.

– Montru, – mi postulas avide.

– Por kio? – ŝi estas embarasita. – Vi ne devas vidi tion...

– Kial? – mi paŭtas ofendite. – Montru... nur por momento!

– Bone, – ŝi diras. – Nur por momento.

Lante ŝi malbutonumas unu butonon sub la blanka kolumo de la lerneja uniforma robo. La duan. La trian. Kaj dismovas la robon. Kun malfermita buŝo mi etendas la manon kaj tuŝetas la blankrozan varman globaĵon.

– Ne, – ŝi diras severe, kunmovas la robon kaj haste butonumas. – Ne plu faru tion! Vi ne devas!

– Fejgele! – mi kriflustras. – Faina! Vi ne bezonas fianĉon!.. Vi estos mia edzino!

Ŝi ekridas. Ŝi alpremas mian kapon al sia brusto. Ŝi kisas mian kapopinton.

– Mi estas via fratino, Janko, – ŝi flustras admone. – Mi ne rajtas esti via edzino.

Sed mi ĉiam amos vin kiel fratino. Ĉu ankaŭ vi amos min?

Mi silente kapjesas, sen levi la kapon. Larmoj fluas el miaj okuloj, kaj mi ne volas, ke ŝi vidu tion.

* * *

La koresponda enamiĝo, ekinta antaŭ du jaroj, iĝas pli kaj pli forta. Eble pro tio, ke

estas pli facile ami la objekton, kiu estas du mil kilometrojn for, fakte ami sian revon. Vita estas mia revo.

Ŝi loĝas en apudurbo de Vilnius en komforta apartamento de multetaĝa domo kun la patro – grava sciencisto – kaj patrino – instruistino. Ŝi ŝatas poezion kaj muzikon. Ĉion ĉi Vita rakontis al mi en la unua letero, enmetinte ankaŭ sian foton. La foto, kompreneble, estas nigra-blanka, sed eĉ tiun rigardante, mi tre klare imagas en miaj revoj bluecon de ŝiaj okuloj, silkajn ondojn de ŝia densa blonda hararo, logantan ruĝon de ŝiaj ridetantaj lipoj...

Nia korespondado estas interesa por ni ambaŭ. Ŝi tre vigle rakontas pri siaj du katoj, pri la familia somerdomo kun dek du pomarboj, pri siaj vojaĝoj kun paĉjo kaj panjo al la ĉefurbaj teatroj... Mi reciprokas per ĵus legitaj poemoj de Blok kaj Jensenin, mi rakontas pri miaj muzikaj preferoj, foje mi eĉ sendas iun verseton verkitan de mi mem. Ŝi laŭdas kaj kuraĝigas – ho, ŝi estas prudenta! Duonjaron pli aĝa ol mi, sed ja tio ne gravas. Mi revas vidi ŝin.

Tiu reva renkonto okazas somere. Post fino de la naŭa lernojaro mi trovas portempan laboron kaj avide akceptas proponon de mia instruisto veturi en Litovion por iu somera tendaro. Miaj gepatroj iom hezitas lasi min, sed cedas al la agitado de mia instruisto. Mi eĉ ne scias, kiel mi danku ilin pro tiuj du semajnoj de mia feliĉo...

Vita estas eĉ pli ĉarma ol mi imagis. Ŝia sonora voĉo taŭge subtenas min dum kantado. Ŝiaj opinioj preskaŭ ĉiam estas trafaj, sed ne trudaj. Ŝiaj rakontoj estas interesaj por mi kaj reciproke – ŝin interesas mia babilado. Certe, nur pro ricevo de tiom dankema aŭskultanto ekfunkciis en mi ia mistera neelĉerpebla fonto – mi eĉ ne imagis, ke mia kapo enhavas tioman kvanton da poemoj, historioj kaj ŝercetoj. Niaj vesperaj promenoj ĉe la kvietaj arbara lago estas por mi io neniam antaŭe sentita. Ĉu ŝi sentas la samon?

En la kvara vespero, kiam ni estas sidantaj sur mia jako, metita herben, mi kisas ŝian vangon. Vita turnas al mi sian ĉarman kapeton kaj atente rigardas min. Steloj rebrilas en ŝiaj okuloj, tiuj rebriloj kvazaŭ alvokas min. Ŝiaj lipoj estas molaj kaj havas odoron de iu dolĉa herbo. Tio estas mia unua vera kiso, mi eĉ ekstremitas, ĉar mia animo ekŝvebas super mi. Mia vortprovizo ien malaperis, kaŝis sin, mi ne scias nun, ĉu mi devas ion diri, sed, se devas, do kion mi diru? Kaj mi diras simple:

– Vita, mi amas vin...

– Stultuleto... – ŝi respondas. – Eble tio nur ŝajnas al vi.

– Ne! – mi flustrokrias arde. – Tute ne! Mi al neniuj diris tion antaŭe...

– Janĉjo... – Vita flustras, kaj mi ricevas eĉ pli ardan kison. – Janĉjo, certe, vi estas bonega knabo, mi neniam tiel amikis kun iu knabo... Sed mia paĉjo diras, ke oni devas kontroli la sentojn dum iom da tempo...

Ŝi kisas min plian fojon kaj lante, ĝentile – por ne ofendi min – formoviĝas centimetrojn flanken. Mi supozas, ke ŝi eksentis, kio okazas en mia pantalono. Mi hontas, verŝajne mi eĉ ruĝiĝas, sed, espereble, ŝi ne rimarkas tion en la mallumo. Sed mian demandan rigardon ŝi iel kaptas.

– Janĉjo, – ŝi flustras, – mi scias ĉion pri la knaboj. Mia panjo rakontis... avertis min...

– Ĉu vere? – mia miro estas sincera, kaj tio ial gajigas ŝin. Sed ja mi neniam ima-

gus min parolanta kun paĉjo, des pli kun panjo pri *tiaj* problemoj.

– Vere, vere... – Vita jam ridas. – Ni iru, – Vita diras leviĝante. – Mia avinjo verŝajne jam maltrankvilas.

La tutan nokton iuj fantaziaj sonĝoj lulas min. Fojfoje mi vekigās, por trovi min en la sama ĉambro, kie krom mi dormas mia instruisto kaj du aliaj viroj. Tiu ĉambro treege malharmonias kun miaj sonĝoj, do mi falas sur la kusenon kaj denove mergiĝas en miajn fantaziojn.

Matene mi vekigās ne satdorminta, sed ia nova feliĉo estas nestiĝinta en mia sino. Mi salutas miajn vekigantajn samĉambranojn, kuras en lavejon, kure revenas en la ĉambron por meti la viŝtukon kaj same kure descendas laŭ la ŝtuparo por pli rapide renkonti Vitan en la manĝejo. Sed mi renkontas ŝin pli frue – jen, ekstere, ŝi staras ridetanta al mi, jen, ĉe la florbedo! Mi ekimpetas al ŝi, tute forgesinte pri la vitra enirpordo! Frapo. La dekmilimetra vitro frakasigās, disĵetante vitrerojn ĉiufanken, sed mi falas antaŭen, preskaŭ al la piedoj de Vita. Nenio terura... nur la kapo iom turniĝas kaj sango gutas el mia batita nazo.

– Janĉjo, stultuleto mia! – la vizaĝo de Vita proksimiĝas al la mia, ŝi levetas mian kapon ambaŭmane kaj kisas min. Sed mi... mi kvazaŭ denove falas en mian sonĝon.

* * *

La lasta lernojaro. Ni, deklaskanaj, laŭ kompreno kaj konsiloj de la gepatroj kaj la instruistaro, devas nun perfektigi niajn sciojn kun duobla fervoro. Ja printempe atendas nin ne nur la plej seriozaj, la lastaj ekzamenoj en la lernejo, sed, krom tiuj, eĉ pli seriozaj – la abiturientaj – por tiuj el inter ni, kiuj elektos daŭrigi la studojn en altlernejo. Tamen, ŝajnas al mi, ke ĉiuj ni estas fajfantaj pri la konsiloj de pliaĝuloj. Certaj distraĵoj zorgigas nin multe pli. Por mi tio estas legado de sciencfikciaj romanoj kaj sporta pafado, pri kiu intertempe mi atingis tre bonajn rezultojn. Ankaŭ dancoj. Kelkiuj jam vizitas publikajn dancejojn en la urbaj kulturdomoj, sed mi ne ŝatas tiujn – estas tro da fumo tie, la publiko, du-tri jarojn pli aĝa ol ni, plejparte venas ebria... Bonŝance, la direktorino permesis, ke ĉiumonate dufoje – en sabatvesperoj – okazu dancvesperoj por pliaĝaj gelernantoj en la lernejo mem. Tiujn mi frekventas sen preterlaso. Kiucele? Nu... simple por esti inter la siaj.

Vita skribas al mi ĉiusemajne, kaj ne estas festo pli granda por mi ol ricevo de ĉiu ŝia letero. Per sia lerta skribo ŝi plenigas tri aŭ eĉ kvar foliojn ambaŭflanke! Sur tiuj folioj atingas min ŝiaj travivaĵoj, ŝiaj pensoj kaj ŝiaj karesaj vortoj. Mi respondas al ŝi per mia sentaŭga skribmaniero regule, sed pli kurte, fojfoje mi sendas nur vican poemeton, dediĉitan al ŝi.

Ambaŭ ni revas pri nova renkonto, sed... sed tiu koresponda amo ne malhelpas min iom interesiĝi pri la apudaj knabinoj. Mi hontas kaj rimorsas, se foje, akompanante iun knabinon post dancado, mi havas bonŝancon kapti unu-du kisojn ĉe la adiaŭo. Ve – la honto kaj rimorso ekturmentas min poste, sed la momentoj de interkiso estas ja absolute ĝuindaj!

Do, mi kaj mia amiko Alik akompanas postdance du knabinojn, kiuj loĝas en alia urboparto. La vintra vespero estas perfekta por nerapida promeno: frosteto, plenluno, neoftaj kvietaj neĝeroj lante rondiras ĉirkaŭ ni, descendante al la tero. Ĉe babilado, reciprokaj ŝercoj kaj moketoj, rido, nia kvaropo atingas la urboparton, kie

loĝas la knabinoj. Tie, en iu mallargâ strateto, tute senluma, se ne konsideri la plenlunon, nin gvas embusko. Kvar, ne – eĉ kvin – buboj niaaĝaj subite aperas de-post stratangulo kaj baras nian vojon. Mi interŝanĝas rigardojn kun Alik – intenco de la kompanio estas klaraj.

– Hej, saluton! – unu el la buboj, verŝajne aŭtoritatulo, diras kun malestima rideto.
– Regalu bonajn homojn per cigaredoj.

– Mankas, – mi diras bruske. – Ni ne fumas.

– Aha, klare, – la bubo elparolas kun eĉ pli granda malestimo. – Do la knabinjoj rajtas iri. Sed vi – ĉu vi havas permeson por promeni en nia strato?

– Ĉu oni jam vendas stratojn? – moke demandas Alik.

Dum nia interparolo la knabinoj preterpasas la kompanion kaj plu daŭrigas sian iron. Nu, verŝajne, estas normala konduto en tiaj cirkonstancoj...

– Ĉu vendas – ĉu ne vendas, sed la strato estas nia! – raŭkas la bubo. – Vi devas pagi, se vi venis ĉi tien.

– Ne arogu, bubo, – diras mi pacige. – La urbo estas libera por ĉiuj. Lasu nin iri.

– Ĉu vere estas libera? – li ridaĉas. – Amiĉjoj, aŭdu! Tiu knabeto volas prui al ni, ke ni ne estas mastroj en nia strato!

La “amiĉjoj” hurlas proteste. Mi rimarkas, ke du el ili jam elpoŝigis ion rebrilantan. Ankaŭ la poŝo, kien ŝovis manon la ĉefbubo, estas suspektinda.

– Al la baraĵo, – mallaŭte diras Alik, kaj ni kune faras du paŝojn flanken al lata baraĵo de ies korto por havi protektitan dorson.

– He-he-he, kuraĝulojn ni kaptis hodiaŭ, amiĉjoj! – ridegas la bubo. – Ili eĉ ne estimas nin! Ne estas bone...

Li finfine eligas la manon el la poŝo. En la mano estas gisfera peco de fajrokrado. Alik palpebrumas al mi, kaj ni kun krako samtempe forŝiras po unu laton el la baraĵo. Nun ankaŭ ni estas armitaj, do la buboj meditas.

– Ah, fiuloj! – subite blekas la ĉefbubo por kuraĝigi siajn kompanojn. – Vidu, ili difektis mian baraĵon! Batu ilin!

Sed la kompanoj ne hastas. Neniu el ili volas ricevi baton per lato, eble kun najloj. Tamen la ĉefbubo trovas konvenan solvon. Saltinte flanken ankaŭ li ŝiras for laton de la baraĵo kaj eksvingas ĝin ĉiuf flanken, irante al ni. Alik faras lertan baton kontraŭ la manoj de la bubo, kaj ties lato falas teren. Mi ekkriegas ion kaj svinge batas la aeron, ĉar la “amiĉjoj” dissaltis malantaŭen kaj flanken. La bruo fine vekis scivolemon de la vera mastro de tiu baraĵo. Obeza alta virego kun bastono kuras tra la korto elblekante la plej terurajn obscenaĵojn.

– Atas!¹ – krias la ĉefbubo, kaj niaj atakantoj haste retiriĝas en la mallumon, dum ni ekkuras aliflanken.

– Tamen, kion pri la knabinoj? – mi demandas post kelkdekmetra kuro.

– Ĉu estis iuj knabinoj? – redemandas Alik kaj ridetas.

* * *

La proksimiĝantaj ekzamenoj kaj postaj adiaŭaj solenaĵoj en la lernejo ne tro zorgigas min. Miaj pensoj cirkulas ĉe la maja turista marŝo. Tien, al Ignalina lagaro

¹ Atas!¹ (rus., slang.) – Danĝero!

mi planas iri nepre. Kelkaj hazardaj laboretoj – kaj mi havas sufiĉan monsumon por la vojaĝo. Kompreneble, mi iras por renkontiĝi kun Vita.

Tamen ankaŭ mem la boatado estas tre amuza. Perfektas, unuavice, la kompanio – kelkdeko da junaj homoj, verve remantaj dum la tago, bone manĝantaj dum la paŭzoj, arde kantantaj ĉe la vespera lignofajro kaj entute – amikemaj kaj bonanimaj. Perfektas la vetero – sen troa varmo, sen daŭra pluvo. Perfektas la naturo – ĉio kaj ĉiu estas printempa, vekiganta. Freŝverdo de la arbaroj kaj herbejoj. Gruoj, instalantaj siajn nestojn. Fiŝoj, dancantaj en kvietaj laga akvo. Ni, kun nia printempa pura amo. Eble poste mi devos diri al mia amiko Moĉjo, ke mi tamen estas bonŝanca...

– Mi volas prezenti vin al miaj gepatroj, – diras Vita.

Mi ne kontraŭas, do post la fino de la boatado iuvespere ni – malpuraj, fumodoraj, taŭzehiraj – kune aperas en la hejmo de Vita.

Mi diru veron: tiu kvarĉambra apartamento iom ŝokas min. Spertinta antaŭe nur tro modestan kabanon vivon, kiun vivas plejmulto de miaurba konataro, mi la unuan fojon trafas en regnon de tapiŝa kvieto, kristalornamitaj lustroj, fajna meblaro, ravaj bildoj sur la muroj... Alia ŝoko estas la banĉambro – la unuan fojon en mia vivo mi trafas en spegulumitan spacon, kie blua bankuvo plena de ŝaŭmkovrita varma akvo akceptas min, mergigantan – eble ĝuste tiel aspektas nirvano...

Sed mi penas kondukti digne. Anĝele freŝa post la bano, surmetinta la rezervitan freŝan ĉemizon kaj la pantalonon, pli-malpli dece kombinta mian malobeeman hararon, mi estas vokita al la vespermanĝo. Ŝajnas al mi, kvazaŭ la panjon de Vita mi konas delonge. Se ĉeestus nur ŝi, kun ŝia ĉarma nomo Roma, kun molaj manoj kaj same mola rideto, mi eble sentus min hejmece. Sed ĉeestas ankaŭ la paĉjo. Ion forpuŝan mi sentas intuicie ene de tiu kalva dikuleto.

– Do vi estas la fama Jan, – li parolas rapide, kaŝante mokrideton post la densaj lipharoj. – Finfine mi havas plezuron konatiĝi, kvankam... ja mi multon konas pri vi, nu, vi komprenas, kiu kulpas! Vi estas interesa homo, tre erudita, tre kapabla, bona kantisto, talenta poeto! Ĉu ne? Do, ni vidu... Pardonu, mi ne prezentis min – mi estas Algimantas.

– Algimantas... – mi ripetas, – sed la patronomo?

Li montras malkontenton. Vita kaŝe palpebrumas al mi.

– Ni ne kutimas uzi la patronomojn, Jan. Jes, ĉi tie nomu min Algimantas. Aŭ eĉ Algis – pli simple. Tamen mi scivolas, Jan, ĉu kun tiom da talentoj vi jam difinis la vojon por vi? Verŝajne, estas malfacile fari la elekton...

– Lasu dume la knabon, – ridetas panjo Roma. – La infanoj estas malsataj.

Ĉe mia maldekstra mano kuŝas forko, ĉe la dekstra – tranĉilo. Hejme ni ne uzas tranĉilojn ĉe manĝo, sed mi scias, kiel oni devas agi. La forko estas en la maldekstra mano, tio iom malkomfortas, tamen mi penas lerte teni kotleton, fosante ĝin per tranĉilo...

– Mi planas ekzameniĝi por studi en universitato, – mi diras.

– Ho jes, kompreneble! – eksklamacias la paĉjo, kvazaŭ li estis delonge certa pri tio kaj nun ricevis preskaŭ senbezonan konfirmon. – Mi ne dubas, ke vi sukcesos studentigi. Permesu demandi – kiun fakon vi elektis?

– Mi ŝatus studi juron, – mi penas resti trankvila.

– Ĉu vere, juron?! – la paĉjo imitas miregon. – Eble tuj diplomation?

– Ne tuj, – mi respondas. – Eble poste.

– Brava junulo! – supozeble la paĉjo apenaŭ sin detenas de rideksplodo. Panjo Roma ĵetas al li malaproban rigardon.

Por mi estas pretigita lito en aparta ĉambro kun iom da lavenda bonodoro. Mi enlitiĝas.

– Mi nur diros bonan nokton al Janĉjo, – mi aŭdas de trans la pordo, kaj Vita enplonĝas mian ĉambron. Ŝi sidiĝas apud mi sur la lito. – Ne ofendiĝu, Janĉjo, – ŝi kisetas mian vangon, – mia paĉjo ĉiam estas ŝercema...

– Mi konjektis, – mi diras.

– Ne, ne! Ne pensu ion malbonan, – ekflustras Vita arde. – Li estas bona, tre bona! Malavara – jen antaŭ semajno li devus alporti salajron, sed alportis eburan ŝakkompleton! Ĝi tre plaĉis al li en brokantejo, li diris, do la tutan salajron li pagis! Panjo grumbliis tiam... Ĉu vi volas konjakon? La plej perfekta, paĉjo diris! La botelo estas komencita, mi ŝtelis...

– Mi neniam gustumis konjakon, – diras mi, – sed via patro rimarkos, ke estas malpli...

– Ne-e, – ŝi flustras. – Mi alverŝos teon en la botelon!

Mi englutas la enhavon de pokaletto, Vita scivoleme esploras mian mienon.

– Ĉu plaĉas? – ŝi demandas.

– Odoras, kiel cimo dispremita...

– Fu, vi nenion komprenas, – flustras ŝi ofendite. – Kaj memorfiksu: kotleton oni ne tranĉas per tranĉilo.

– Fiksita, – mi reflustras. – Por la tuta vivo...

Ŝi sidas apud mi en noktĉemizo kun iaj bluj floretoj. Ŝiaj longaj haroj enhavas dolĉan, logan odoron. La dekstran manon ŝi metis apoge apud mia kapo kaj ĉe ŝia akselo mi vidas parteton de rondaĵo. Mia mano iel memvole venas tien por tuŝi.

– Ne, Janĉjo, – ŝi flustras, – ne nun. Bonan nokton...

Matene ĉe trajno mi ricevas ŝian kison. Ĝi odoras adiaŭe.

* * *

Ĉiuj fakultatoj de nia universitato havas komunloĝejojn ĉe la ruĝa linio de la urba ĉefstrato. Ĉiuj fakultatoj – krom la nia. La studenta komunloĝejo de nia fakultato situas preskaŭ meze de belega parko en la universitata urbeto. Nek bruo, nek fumo de la urbego atingas mian fenestron. Nur birda kaj studenta ĉirpado. Mi ŝatas ĉion ĉi tie – mian nomon (ĉiuj nomas min Janko), mian fakon, mian fakultaton, mian komunloĝejon kaj – des pli – mian ĉambreton en la kvara, antaŭlasta etaĝo. Ĉi tie mi loĝas kun mia samgrupano Valerka jam dum jaro kaj duono, ekde la studentigo. Ĉi tie mi havas mian liton, mian parton de la vestoŝranko, miajn du librobretojn kaj grandan foton de Visockij¹ el la filmo “Vertikalj” super la lito. Krom ĉio ĉi enestas, kompreneble, la lito de Valerka kun liaj bretoj supre, sed anstataŭ Visockij li kroĉis al la muro memfaritan pentraĵon. En ĝi estas Tanjo, lia koramikino, ridetanta al ni ambaŭ.

¹ Vladimir Visockij (1938–1980) – fama bardo kaj aktoro.

Valerka estas ne tre kapabla pri la fakaj studoj, sed treege kapabla pentristo-desegnisto, do ĉiam bezonata. Por la centjara jubileo de Lenin li devis tiom ofte desegni la konatan profilon, ke foje vetis desegni ĝin kun ŝirmitaj okuloj, kaj facile gajnis la veton – botelon da pura alkoholo!

Hodiaŭ, tri tagojn antaŭ Novjaro, Valerka havas taskon de la komunloĝeja konsilio – prepari kelkajn afiŝojn por ornamo de la dancsalono en la unua etaĝo. Mi devas verki por tiuj afiŝoj ŝercajn poemetojn kvarliniajn. Unu afiŝo estas preta: ridanta leporo sidas kun botelo da brando “Pliska” en la manoj. Aŭ en la antaŭaj piedoj. Ankaŭ la kvar linioj estas skribitaj tie:

Ni studas por estonta eklabor’,
Kaj nian fakon ŝatas niaj koroj.
Sed se kun “Pliska” sidas nun lepor’, –
Preferus mi la fakon de leporoj.

Stulta versaĉo, certe. Sed por la Novjaro taŭgas... Mi ĵus naskis ideon por la dua afiŝo: la Neĝulino en mini-pelteto tenu enmane “zaĉotka”-n¹. Kelkajn vortojn por la poemeto mi jam ankaŭ havas enkaŭ.

– Sed la Neĝulino devas esti bela! – diras mi al Valerka. – Prenu la vizaĝon de via Tanjo.

– Konsent’, – aferece diras Valerka kaj prenas kraĵonon por fari konturon. – Sed la figuron mi ne bone imagas, Janko. Ja mi ne estas instruita pentristo! Neniam mi spertis pentri naturajn virinajn figurojn... Tamen jen ideo! Ekstaru sur la lito. Almenaŭ vian figuron mi havu por rigardi. Turnu vin!

Mi obeas. En la kalsoneto mi ekstaras sur mia lito kaj turnas min.

– Be... – malkontentas Valerka. – Absolute ne taŭgas! Virinoj havas tute, nu tute alian postajon! Sed la via... eĥ!..

Li desegne montras al mi, kiom mizera estas la linio de mia postaĵo, kaj kia devus esti la virina.

– Do similas! Faru tiun, kaj – en ordo! – mi diras ĝoje.

– Ne vidis vi la virinojn... – ĉagrene murmuras Valerka kaj enpenŝiĝas.

Mia amiko pravas, mi ne vidis. Aŭ vidis, mi diru, sed ne bone. Mi ne havis koramikinon en mia hejmurbo. Ĝis nun mi ne havas koramikinon ankaŭ ĉi tie, en mia nova loĝloko. Nature, mi vizitas dancvesperojn, konatiĝas kun knabinoj, eĉ promenis kun kelkaj... Sed mi havas revon, kaj mia revo havas nomon – Vita. Preskaŭ dum du jaroj mi ne vidis ŝin. Post mia vizito en ŝian hejmon nia korespondado ŝrumpis ĝis gratulkartoj porokazaj, kaj ne estas mi, kiu kulpas pri tio. Kvar aŭ eĉ kvin miaj longaj leteroj restis sen respondo...

Ĉi-momente ni aŭdas laŭtan frapadon sur nia pordo, kaj blekon de bubo-deĵoranto:

– Jan!.. Goldfarb! Ek al la telefono! Bela virina voĉo!

– Mi jam kuras! – blekas mi responde, haste vestante trejnpantalanon, kaj kuregas al la unua etaĝo – tie nia komunloĝejo havas la solan telefonon. “Panjo!” – mi pensas.

Descendinte kaj alkurinte la tablon por deĵorantoj, mi ne tuj prenas la aŭskultilon –

¹ “zaĉotka” (rus., slang.) – poentolibreto de studento.

endas antaŭe reakiri la normalan spiron, por ke panjo ne suspektu ion pri mia sano.

– Ha-lo! – mi diras en la aŭskultilon post kelkaj momentoj. – Ha-lo! Mi aŭskultas!

– Janĉjo! – respondas la aŭskultilo per la voĉo de Vita. – Janĉjo! Mi tiom ĝojas aŭdi vin!

– Sed mi!.. – mi singultas, mi ne kapablas diri tuj pri la freneze rava ondo, kiu leviĝas en mia brusto, do mi diras simple: – Saluton, Vita! Ĉu ĉio bonas ĉe vi?

– Mi volas vidi vin, Janĉjo, – elparolas la aŭskultilo per la plej kara voĉo en la mondo. – Ĉu vi permesas, ke mi venu... la tridek unuan?

Valerka, kun ioma miro informiĝinte pri la proksimtempa alveno de Vita, enpensiĝas. “Ne skribis ŝi, ne skribis, sed jen – ŝi venas... Atendu surprizojn, bubo!” – li avertas filozofiece. Poste li deklaras, ke li lasas por mi la ĉambron por la Novjara nokto. Finfine ja li devas konatiĝi kun la gepatroj de Tanjo – ili invitis lin festi kune. “Certe, vi ne bezonos la duan liton... – diras li, ruze palpebrumante, – sed por ajnokazo ĝi ne malutilos”.

La komandanto de la komunloĝejo, olda eksmilitisto, ricevinte botelon, konsentas fermi la okulojn al restado de fremdulino en la domo. Unu plia komplezo de lia flanko estas, ke li mem proponas al mi ŝanĝi la littolajon – semajnon antaŭ la laŭorda ŝanĝotempo!..

Ŝi estas linda! Ho ne, ŝi estas belega, mia Vita! La foto, kiun mi ĉiam kunhavas en mia poŝo, estas nenio, se oni vidas ŝin viva. Valerka, speciale prokrastinta foriron je unu horo, ekstaras, kiam mi estas veniginta Vitan de la stacidomo. Li premas ŝian manon, turnas sin al mi kaj, levinte la brovojn elparolas: “M-m-m! Bonŝanĉulo...”

... Ruĝa-blanka magnetofonaĉo “Romantik”, prunteprenita de iuj najbaroj, iom kripligas la sonojn, sed tio tute ne gravas. Mi dancas kun Vita – jen kio gravas! Ĉampanbotelo, pene akirita dank’ al iu konato de Valerka, estas duone malplena. Kelkaj pomoj, oranĝoj kaj bombonoj, kiujn Vita alportis, kuŝas surtable, apenaŭ tuŝitaj. Niaj paltoj pendas sur ĉeporda hokaro; akvo jen kaj jen gutas de sur ili planken – la promenon kun interkizado kaj ruliĝo en la neĝo ni faris tuj post alveno de la Nova jaro. Elektra lumo estas malŝaltita en la ĉambreto, nur du dolĉodoraj kandeloj brulas sur la tablo – ankaŭ tiujn alportis Vita.

Ial ŝi estas silentema nun. Jen ŝi klinas la kapon sur mian bruston, jen levas ĝin, kaj ŝiaj ĉarmaj profundaj okuloj esploras ion en la miaj. Mi kisas ŝiajn okulojn, vangojn, lipojn. Mi volas, ke ĝuste hodiaŭ okazu tio, kio iam devas okazi inter ni, sed ĉu ŝi...

– Janĉjo... – ŝi flustras, ridetante, – vi iĝis sperta pri kisoj... Verŝajne, multaj knabinoj ŝatas viajn poemojn, kaj ne nur...

Mi volas ion diri, eble – ke por mi la plej grava estas ŝia ŝato, ke nur ŝin mi bezonas... sed ŝi metas sian fingreton sur miajn lipojn.

– Nenion diru, – ŝia flustro estas varmega. – Mi scias... Janĉjo... mi volas demeti mian veston... mi volas tute senvestiĝi...

– Mi helpu, – mi flustras al ŝi, kvankam mi absolute nenion komprenas en knabinaj vestaĵoj.

– Ne... ne, kara, vi sidiĝu jen ĉi tie... sidiĝu kaj rigardu. Kaj... kaj ne senvestiĝu

mem, – ŝi minacgestas per fingreto.

Knarete ruliĝas la bobenoj, la kriplavoĉa Demis Roussos kantas ion nekompreneblan, sed, certe, pri amo. Vita iom konfuziĝas, do ne estas striptizo – simple la aĵoj estas deprenataj unu post alia kaj zorgeme metataj sur la liton de Valerka. Ŝi eĉ parte estas kaŝita de mi – la damnita tablo! Nur liberiginte sin de ĉiuj vestaĵoj, Vita rektiĝas kaj eliras de post la tablo.

– Ĉu mi plaĉas al vi? – ŝi demandas kun troigata scivolemo.

– Vi... vi estas alabastra! – kriflustras mi ravite.

Kandelflametoj ekŝanceliĝas, ombroj dancas sur la alabastra korpo. Mi leviĝas, mia mano tenere tuŝas vangon, la kolon, mamon. Vita ne protestas. Nehaste ŝi malbutonumas kaj deprenas miajn vestaĵojn, poste, tenante mian manon, aliras mian liton kaj ekuŝas. Mi klinas min super ŝi, tuŝas per mia brusto ŝiajn brunajn mampintojn. Ion mi faras mallerte, mi sentas tion laŭ ŝia konduto. Kaj subite mi sentas, ke mia klabeto, ĝis nun rigida, ekfeblas! Konsterniĝo ekregas min, sed trankvilige sonas la flustro de Vita:

– Kara mia... ne afliktiĝu! Ĉio estas en ordo... Sed... ĉu por vi tio estas la unua fojo?

– La unua... – deprimita mi jam kuŝas apud Vita. Ŝia mano lante moviĝas laŭ mia korpo.

– Ne gravas, Janĉjo... – ŝi flustras. – Trankviliĝu. Mi mem faros ĉion. Ĉio iras perfekte.

Nun ŝia vizaĝo estas super la mia, ŝiaj lipoj tuŝas miajn orelojn, palpebrojn, lipojn, bruston. Mia ekscitiĝo kreskas... Vita side rektiĝas super mi, levas la brakojn supren, kaj samtempe niaj gorĝoj eligas ĝuajn spirkriojn...

En la unua posttagmezo de la nova jaro ni staras ĉe la trajno. Vita ne povas resti plu, entute ŝi estas iel zorgoplena post la hodiaŭa nokto. Mi vidas, ke ŝi devas diri al mi ion gravan, sed ne kuraĝas.

– Diru, Vita, – mi kuraĝigas ŝin. – Diru ĉion nun, ĉar al la letero mi ne kredos...

Ŝi ridetas kvazaŭ petante indulgon. Ŝi klinas la kapon, evitante rigardi min.

– Janĉjo... vi estas la plej kara persono por mi, – ŝi ekparolas mallaŭte, per necerta voĉo, sed poste pli kaj pli konvinkite. – Sed mia paĉjo... mi devas obei. Li kaj la panjo – ili konatigis min kun viro, ses jarojn pli aĝa ol mi. Jam doktoriĝinta. Litovo... Tiu viro petis min esti lia edzino, kaj mi... mi konsentis.

– Vi konsentis, – aŭtomate ripetas mi, kun vana peno digesti la aŭditajn vortojn.

– Jes, Janĉjo, mi konsentis. La edziĝfesto okazos en marto. Sed mi amas vin – komprenu!

– Mi provas, – respondas mi.

– Janĉjo, – ŝi daŭrigas, – mi neniam forgesos vin, kredu... Mi sopiros al vi... Vi povos poste veni al mi gaste...

– ... por du-tri noktoj, – mi finas la frazon, fiksrigardante al Vita.

Mi neniel montras, kio okazas en mi. Mi estas viro.

aprilo, 2009